

R O M A N I A

**Strategia națională pentru
programele operaționale în sectorul
de fructe și legume**

Perioada 2009-2013

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	4
1. DURATA STRATEGIEI NAȚIONALE	5
2. ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE A SECTORULUI ROMÂNESC DE FRUCTE ȘI LEGUME	6
2.1. ANALIZA SITUAȚIEI	6
2.1.1. <i>Potențialul de producție al sectorului</i>	6
2.1.1.1. Număr apreciabil de exploatații de dimensiuni reduse, cu preponderență în sectorul legumicol	7
2.1.1.2. Suprafețe pomicole aflate în declin	7
2.1.1.3. Potențial ridicat de asigurare a materiei prime necesare industriei de procesare	8
2.1.2. <i>Economia producției</i>	9
2.1.2.1. Valoarea producției de fructe și legume	9
2.1.2.2. Prevenirea și gestionarea crizelor	9
2.1.3. <i>Sistemul de comercializare a fructelor și legumelor</i>	10
2.1.3.1. Piețe de desfacere/consumator	12
2.1.3.2. Piețe de desfacere/aspecte calitative.....	14
2.1.3.3. Infrastructură și rețele de comercializare	14
2.1.4. <i>Factorii de competitivitate în sectorul fructelor și legumelor</i>	15
2.1.5. <i>Punctele tari și punctele slabe ale sectorului</i>	16
2.2. STRATEGIA PROPUȘĂ	21
2.2.1. <i>Obiective naționale și prioritizarea lor</i>	21
2.2.2. <i>Pertinența și coerența obiectivelor</i>	23
2.2.3. <i>Complementaritatea cu Programul Național de Dezvoltare Rurală și cu alte forme de sprijin financiar</i>	26
3. OBIECTIVELE PROGRAMELOR OPERAȚIONALE, INSTRUMENTE ȘI INDICATORI DE PERFORMANȚĂ	27
3.1. CERINȚE PRIVIND TOATE TIPURILE DE ACȚIUNI SAU O PARTE DINTRE ACESTEA	27
3.2. INFORMAȚII SPECIFICE SOLICITATE PENTRU TIPURILE DE ACȚIUNI (A SE COMPLETA NUMAI PENTRU TIPURILE DE ACȚIUNI SELECTATE).....	27
3.2.1. <i>Măsuri care vizează planificarea producției (listă neexhaustivă)</i>	28
3.2.2. <i>Acțiuni vizând îmbunătățirea sau menținerea calității produselor (listă neexhaustivă)</i>	29
3.2.3. <i>Acțiuni vizând îmbunătățirea comercializării (listă neexhaustivă)</i>	30
3.2.4. <i>Acțiuni privind cercetarea și producția experimentală (listă neexhaustivă)</i>	31
3.2.5. <i>Acțiuni de formare profesională (altele decât cele legate de prevenirea și gestionarea situațiilor de criză) și acțiuni vizând promovarea accesului la servicii de consultanță (listă neexhaustivă)</i>	32
3.2.6. <i>Măsuri de prevenire și gestionare a situațiilor de criză</i>	32
3.2.7. <i>Alte măsuri</i>	33
3.2.8. <i>Cheltuieli administrative și de personal privind implementarea fondurilor operaționale și a programelor operaționale</i>	34
4. AUTORITĂȚI COMPETENTE ȘI INSTITUȚII RESPONSABILE	35
5. DESCRIEREA SISTEMELOR DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE	36
5.1. EVALUAREA PROGRAMELOR OPERAȚIONALE ȘI OBLIGAȚIILE DE RAPORTARE ALE ORGANIZAȚIILOR DE PRODUCĂTORI	38
5.2. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI NAȚIONALE	38
ANEXA NR. 1	1
ANEXA NR.2	40
ANEXA NR.3	41
ANEXA NR. 4	42
ANEXA NR. 5 (A)	43

ANEXA NR. 5 (B)	45
ANEXA NR. 6	48
ANEXA NR. 7	49
ANEXA NR. 8	50
ANEXA NR. 9	51

CUVÂNT ÎNAINTE

Miniștrii Agriculturii din statele UE au ajuns, în iunie 2007, la un acord privind reformarea organizării comune a pieței în sectorul de fructe și legume (OCP). Politica acestui sector trebuie să răspundă exigențelor pieței prin reducerea fluctuațiilor de preț și a dezechilibrului dintre cerere și ofertă și să încurajeze consumul de fructe și legume, asigurând în același timp competitivitatea produselor.

Organizațiile de producători reprezintă principalii actori ai organizării comune a pieței fructelor și legumelor al căror rol constă în concentrarea ofertei și adaptarea acesteia la cererea pieței, acționând în numele și interesele membrilor. Organizațiile de producători pot, cu sprijin financiar comunitar și în baza unui program operațional aprobat, să desfășoare activități în domeniul calității producției – producție biologică, al protecției mediului, activități de marketing, promovare și inovare a produselor, activități de prevenire și gestionare a crizelor.

Pentru a asigura eficiența programelor operaționale ale organizațiilor de producători, statele membre elaborează o strategie națională care stabilește procedurile și condițiile de eligibilitate a cheltuielilor în cadrul fondurilor operaționale.

Strategia națională cuprinde o analiză a situației actuale a sectorului de fructe și legume din fiecare stat membru pe baza punctelor slabe și tari, obiectivele care se desprind din această situație și măsurile prioritare menite să conducă la atingerea obiectivelor identificate, precum și autoritățile competente și sistemul de monitorizare și evaluare.

Strategia României pentru programe operaționale în sectorul de fructe și legume nu include cadrul național de mediu întrucât România și Bulgaria beneficiază de o derogare privind elaborarea acestui cadru, până în 2011.

Această strategie a fost dezvoltată de un grup de reprezentanți ai Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în colaborare cu reprezentanți ai sectorului de fructe și legume.

București, decembrie 2008

1. Durata strategiei naționale

Strategia națională a României privind programele operaționale în sectorul de fructe și legume este definită pe o perioadă de 5 ani, începând cu 1 ianuarie 2009.

2. Analiza situației actuale a sectorului românesc de fructe și legume

România se află în al doilea an de implementare a regulilor comunitare privind organizarea comună a pieței fructelor și legumelor. Avantajele financiare comunitare pentru grupuri și organizații de producători au reprezentat promotorul pentru organizarea sectorului românesc de fructe și legume.

Deși în prezent funcționează un număr redus de forme asociative de comercializare (doar o singură organizație de producători și 4 grupuri de producători recunoscute în conformitate cu criteriile comunitare), există premisele ca numărul acestora să crească, mai ales în cazul grupurilor de producători, cărora România a optat să le acorde un sprijin financiar consistent – 75% din valoarea investițiilor (50% fonduri comunitare, 25% fonduri naționale) – în conformitate cu art. 49 alin. (2) al Regulamentului 1580/2007.

2.1. Analiza situației

2.1.1. Potențialul de producție al sectorului

În România a existat, timp de secole, o puternică tradiție a fermelor familiale. Continuitatea acestei tradiții a fost întreruptă de procesul naționalizării și colectivizării din perioada comunistă. În această perioadă, fermele tradiționale au fost înlocuite, în majoritatea zonelor, de structuri administrative controlate de stat, iar populația zonelor rurale s-a transformat treptat în angajați ai statului, fiind plătiți în bani, sau în bani și în produse agricole.

După căderea comunismului, a început retrocedarea terenurilor naționalizate către foștii proprietari, printr-o succesiune de legi ale căror repercusiuni s-au simțit profund asupra sistemelor de producție, de valorificare post recolta, asupra infrastructurii, a cercetării și a consultanței agricole. Acest lucru a generat scăderi dramatice a nivelurilor producției de produse autohtone și transformând România dintr-o țară preponderent exportatoare într-o țară importatoare de fructe și legume.

Reorganizarea sistemului de producție-valorificare a fructelor și legumelor, în scopul valorificării eficiente a condițiilor pedo-climatiche deosebite de care dispune România, concomitent cu îmbunătățirea nivelului socio-economic al zonelor rurale, constituie obiectivul prioritar al prezentei strategii.

România are un potențial ridicat pentru producția de legume în câmp, fapt datorat în principal fertilității naturale ridicate a solurilor și a diversității climei. În Anexa nr. 1 "*Harta solurilor din România*" pot fi urmărite categoriile de sol și amplasarea acestora pe teritoriul țării. În afara de condițiile pedoclimatice favorabile pentru producția de fructe și legume România încă nu dispune în agricultură de exigențele și facilitățile tehnice caracteristice economiei de piață.

2.1.1.1. Număr apreciabil de exploatații de dimensiuni reduse, cu preponderență în sectorul legumicol

Numărul de exploatații pe clase de mărime așa cum au fost înregistrate în Sistemul Integrat de Administrare și Control (IACS) sunt prezentate în Anexa nr. 2 "*Exploatații pe clase de mărime în 2007*". Din datele prezentate rezultă că atât la legume cât și la fructe predomină fermele cu suprafețe de până la 3 ha. Situația este destul de critică dacă luăm în considerare faptul că peste 90% dintre acestea sunt administrate de producători persoane fizice.

Așa se explică gradul redus de tehnologizare a exploatațiilor, de pregătire profesională a fermierilor, de organizare a producției precum și cantitățile mari de fructe și legume comercializate la poarta fermei sau în rețelele de comercializare stradală.

Din informațiile INSSE (Institutul Național de Statistică) suprafața cultivată cu legume a scăzut continuu, de la 289,6 mii ha în 1989 la 151,9 mii ha la sfârșitul anului 2005. În Anexa nr. 3 "*Suprafața cultivată în sectorul legume-fructe, pe clase de mărime -2005*" este prezentată suprafața cultivată cu legume în anul 2005.

De asemenea suprafața acoperită cu sere în România a scăzut continuu de la 5000 ha în anul 1989 la 420 ha la sfârșitul anului 2007. Evoluția suprafețelor de sera și a producției realizate în perioada 2001 – 2007 este prezentată în Anexa nr. 4 "Situația suprafețelor amenajate cu sere și a producției totale obținute".

2.1.1.2. Suprafețe pomicole aflate în declin

Clima și solul României oferă condiții favorabile culturii pomilor și arbuștilor fructiferi, specii răspândite, în funcție de cerințele biologice ale acestora, pe întreg teritoriul țării din câmpie până la altitudini de peste 800-1000 m.

Consumul de fructe pe cap de locuitor s-a situat în perioada 2001-2007 între 40 și 60 kg/cap de locuitor/an. În Anexa nr. 3 "*Suprafața cultivată în sectorul legume-fructe, pe clase de mărime -2005*" este prezentată suprafața cultivată cu pomi fructiferi în anul 2005.

Patrimoniul pomicol, constituit din livezi și pepiniere, însuma în anii '80 290 mii ha, reprezentând 2% din suprafața agricolă a țării. În prezent, patrimoniul pomicol este mult diminuat, suprafața totală cultivată cu pomi fructiferi în anul 2005 fiind de 142,3 mii ha. Având în vedere producțiile obținute și prezentate în Anexa nr. 5 "Producția medie pe trei ani exprimată în tone 2004-2006", principalele specii pomicole cultivate în România sunt: prunul, mărul, cireșul și vișinul.

Annual, suprafața nou înființată cu diverse specii pomicole este de aproximativ 2000 ha în timp suprafața plantațiilor în declin este de cca. 30 de ori mai mare. Informații suplimentare sunt prezentate în Anexa nr. 6 "Situația plantațiilor pomicole".

2.1.1.3. Potențial ridicat de asigurare a materiei prime necesare industriei de procesare

Capacitatea totală de procesare a fructelor și legumelor este de 237107 t/an. Aproximativ 80% din capacitățile actuale de producție au fost modernizate atât prin fonduri proprii cât și prin SAPARD. Valoarea investițiilor făcute în fabricile de procesare în ultimii doi ani au fost de peste 40 milioane €. Mare parte din unitățile de procesare au implementat sistemul HCCP permițând pătrunderea pe piața comunitară și internațională. În acest moment cca. 60% din producția de conserve are ca destinație principală lanțurile de super market-uri din România și UE dar producția românească ajunge și în state ca Israel, Canada sau SUA.

Produsele realizate prin conservare sunt dominate de cele pe bază de legume: roșii în bulion, mazăre, amestecuri de legume, fasole păstăi și conserve în oțet. Murăturile și legumele fermentate lactic sunt în plină ascensiune pe piață în special în vechile state comunitare.

Principalele produse pe bază de fructe rezultate în urma procesării în România sunt: compotul, dulceața, sucurile naturale, fructele uscate și magiunul.

Analiza corelației dintre capacitățile de procesare și resursele de materii prime a evidențiat faptul că necesarul de consum de 8-9 kg/cap locuitor/an fructe și legume procesate, respectiv 174-175 mii tone/an, poate fi asigurat de producția actuală de aproximativ 237 mii tone/an.

Producția internă de fructe și legume procesate în evoluție 2001-2007 este prezentată în Anexa nr. 7 "*Evoluția producției de conserve din legume și fructe – 2001-2007*" iar consumul anual pe cap de locuitor la fructe și legume procesate este prezentat în Anexa nr. 8 "*Consumul mediu anual pe locuitor (kg/cap loc)*".

Concluzii:

În concluzie, potențialul de producție al sectorului este afectat din următoarele considerente:

- numărul mare de exploatații de dimensiuni reduse;
- gradul redus de dotare a exploatațiilor cu mijloace tehnice moderne de producție și recoltare;
- scăderea suprafețelor cultivate cu legume și plantate cu pomi și arbuști fructiferi;
- gradul ridicat de fragmentare a suprafețelor legumicole și pomicole și lipsa unei strategii coerente de consolidare a terenurilor;
- grad redus de întinerire a plantațiilor pomicole asociat cu suprafețe mari de plantații pomicole în declin;
- suprafețe mari de spații protejate abandonate și/sau contruite în baza unor tehnici învechite;
- creșterea frecvenței fenomenelor climatice extreme cu efecte asupra producției;

- randamente scăzute la hectar (date).

În același timp, potențialul de producție al sectorului românesc de fructe și legume se remarcă prin:

- exploatații numeroase;
- sortiment mare de specii și soiuri de fructe și legume;
- condiții pedo-climatice favorabile pentru cultura legumelor, pomilor și arbuștilor fructiferi;
- creșterea suprafețelor cultivate cu soiuri competitive de legume și pomi fructiferi;
- creșterea suprafețelor cultivate cu legume în spații protejate moderne;
- creșterea capacității de producție a ciupercilor în spații climatizate;
- modernizarea unităților de procesare.

2.1.2. Economia producției

2.1.2.1. Valoarea producției de fructe și legume

Sectorul românesc de fructe și legume reprezenta în anul 2007, 24% din valoarea totală a producției vegetale. Cele mai reprezentative 10 produse pentru acest sector sunt: prezentate în Anexa nr. 5 (A) și (B) *“Producția medie pe trei ani exprimată în tone 2004-2006”*. Din Anexa nr. 5 (A) rezultă că producția de prune, mere și cireșe se remarcă prin cantitate în defavoarea producției de nectarine sau piersici, în timp ce din Anexa nr. 5 (B) rezultă că producția de pepeni, varză, tomate, vinete și usturoi se remarcă ca fiind reprezentative chiar și la nivel comunitar.

Cu toate că oferta de produse este diversificată, valoarea adăugată a produselor este mică, mai ales din cauza:

- lipsei cunoștințelor de marketing care presupun metode de pregătire a producției în vederea comercializării (sortare, clasificare) și de prezentare (ambalare și etichetare) menite să asigure produsului atractivitate și siguranță în fața consumatorului;
- lipsa mijloacelor tehnice de spălare, sortare, ambalare, etichetare, păstrare și transport a producției către piață;
- lipsei unui sistem de planificare a producției și de articulare a acesteia în funcție de cerințele pieței.

O valoare adăugată mică a produselor antrenează instabilitate și diferențieri ale veniturilor producătorilor.

2.1.2.2. Prevenirea și gestionarea crizelor

România s-a confruntat cu excese de producție (date) al căror principal efect s-a resimțit la nivelul prețului și implicit la nivelul veniturilor producătorilor. Însă lipsa

concentrării ofertei și în special a organizațiilor de producători nu a permis practicarea măsurii de retragere a producției și distribuirea gratuită a acesteia.

Printre factorii generatori de criză în piața fructelor și legumelor se pot enunța:

- producția haotică, neplanificată în funcție de cerințele pieței;
- fenomenele climatice extreme și diferitele boli și dăunători;
- importurile din țările asiatice care afectează cu precădere piața legumelor;
- diversele articole media care transmit informații incomplete și incorecte despre sectorul de fructe și legume.

De cele mai multe ori, industria de procesare a reprezentat dezechilibrul principal pentru absorbția excesului de producție, fapt cauzat de lipsa integrării verticale a sectorului, prin stabilirea de relații contractuale permanente între producători și procesatori. De aici s-ar putea deduce că filiera produselor proaspete este mult mai vulnerabilă în fața factorilor de criză, indiferent de natură, decât industria de procesare.

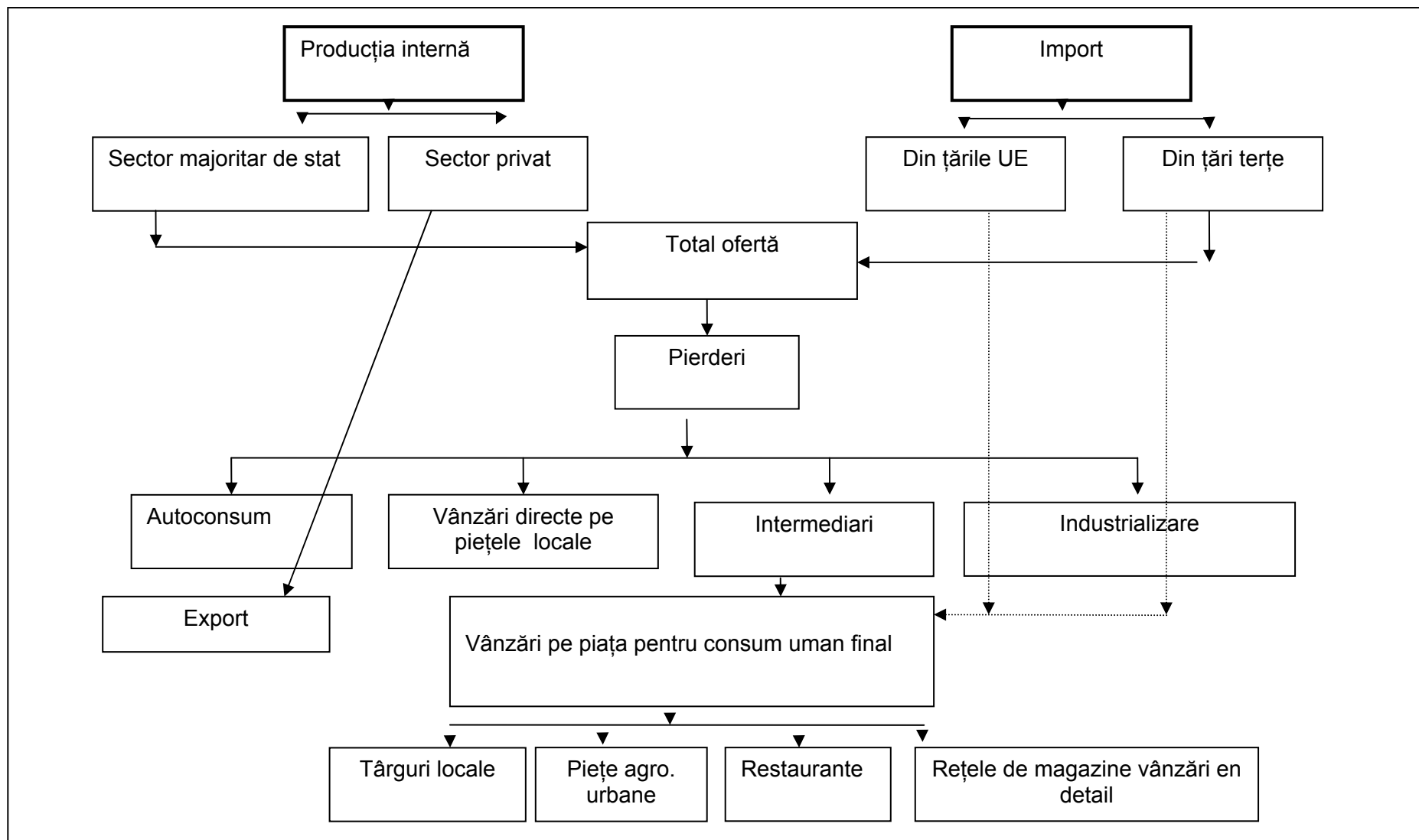
Date fiind dimensiunile mici ale fermelor de legume și fructe precum și lipsa de experiență a fermierilor în relația cu sistemul de asigurare a recoltelor, mecanismele de prevenire și gestionare a crizelor joacă un rol foarte important în salvagardarea veniturilor producătorilor. Având în vedere numărul redus de fermieri care încheie polițe de asigurare a producției de fructe sau legume, putem spune că efectele negative cauzate de atacurile bolilor și dăunătorilor sunt suportate în totalitate de către producător. Excepție fac pagubele provocate de bolile și dăunătorii de carantină pentru care fermierii afectați pot obține sprijin financiar.

Numărul exploatațiilor care își asigură recolta este foarte redus și în aceste condiții pentru sectorul de fructe și legume nu putem vorbi de un sistem de asigurare a recoltei. Cauzele sunt multiple însă cele mai importante deficiențe sunt:

- lipsa interesului din partea producătorilor;
- absența unei oferte atractive/flexibile din partea companiilor de asigurări;
- lipsa demersurilor colective;
- lipsa unei preocupări din partea administrației în vederea creării unui fond de garantare la care să participe administrația, companiile de asigurări și producătorii.

2.1.3. Sistemul de comercializare a fructelor și legumelor

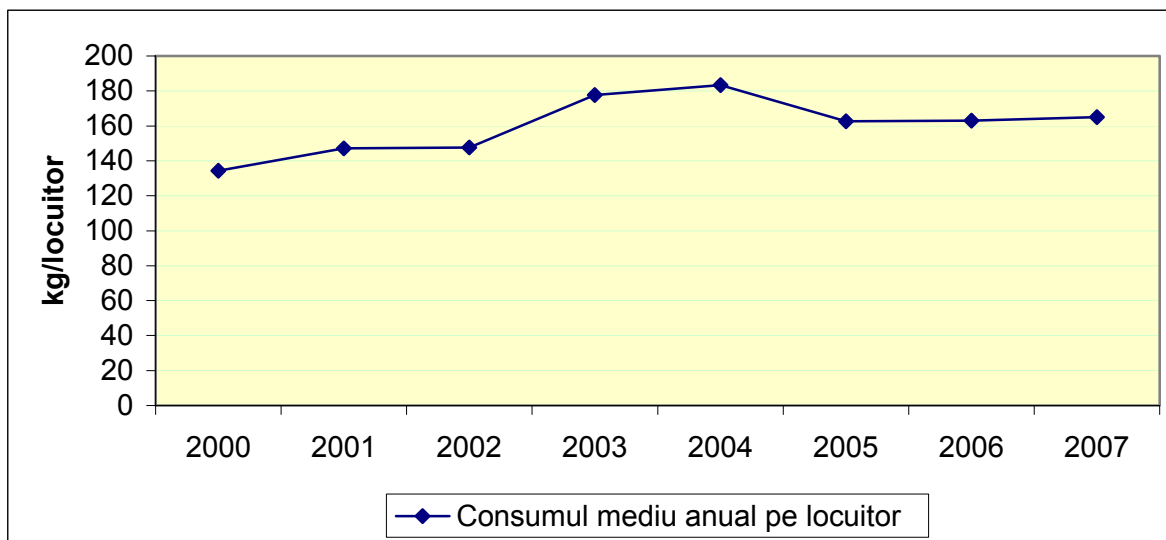
Schema filierei legume-fructe este prezentată în tabelul de mai jos:

2.1.3.1. Piețe de desfacere/consumator

Nivelul consumului a crescut în mod constant până în 2004, după care a urmat o scădere în 2005, înregistrând o creștere ușoară în 2006-2007, ajungând la 156kg/locuitor în 2007. În acest fel, producția de legume pe locuitor a ajuns în anul 2004 la 180 kg, iar în anul 2005 aceasta a fost de 167.7 kg/locuitor, înregistrând o creștere constantă comparativ cu 2000, când a fost de 112 kg/locuitor.

Evoluția consumului de legume 2000-2007

Sursa: INSSE

Analiza efectuată în ultimii cinci ani asupra preferințelor de consum ale populației scoate în evidență o creștere a ponderii fructelor și legumelor în dieta zilnică a populației.

Și totuși, consumul total de fructe și legume rămâne inferior recomandărilor nutriționiștilor cu toate beneficiile pe care un astfel de consum le are asupra sănătății, fiind o sursă importantă de vitamine, minerale, microelemente și un factor de prevenire a obezității prin reducerea aportului energetic al alimentației.

Cei mai importanți factori socio-economici asociați consumului de fructe și legume sunt vârsta și venitul populației. Tineretul și persoanele cu venituri mici consumă cantități reduse de fructe și legume. De asemenea, se constată că există, în afara acestei clasificări, o parte importantă a populației pentru care consumul de fructe și legume nu constituie o prioritate.

Din păcate, diversificarea ofertei de fructe și legume nu implică automat o creștere a consumului.

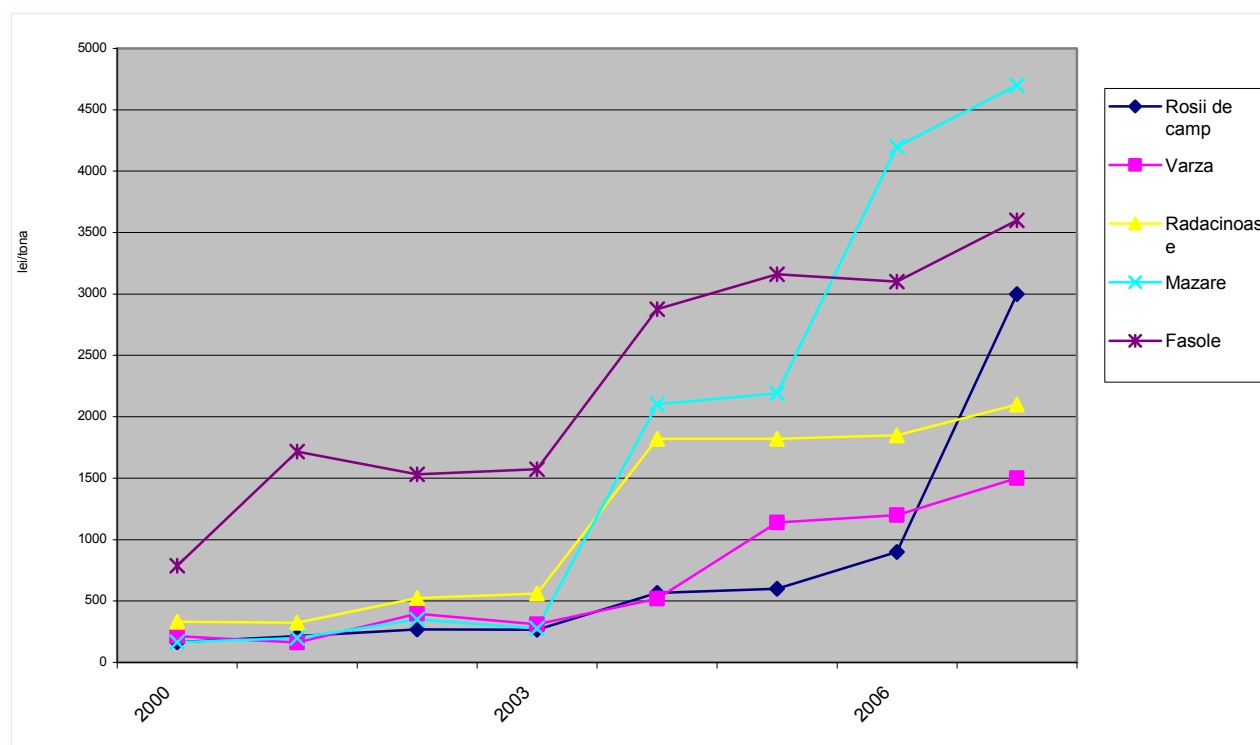
Aceste aspecte, dar și cele legate de calitatea organoleptică, preț, fac dificilă estimarea consumului de fructe și legume, mai ales în contextul concurenței cu alte

produse alimentare și al lipsei de cunoaștere, în rândul consumatorilor, a valorii nutritive a fructelor și legumelor.

Valorificarea este cea mai dificilă problemă pentru că nu sunt puse bazele unor piețe specifice de valorificare a producției legumicole. Cei care produc legume în cantități mici coboară foarte mult prețul, ceea ce îi dezavantajează pe cei care fac legumicultură ca activitate principală și trăiesc din comercializarea acesteia.

Valorificarea se face fie direct de la poarta fermei, fie direct pe piață sau prin intermediari.

În graficul de mai jos este prezentată evoluția prețurilor la poarta fermei:

Sursa: INSSE

Legumicultorii sunt amenințați de marile hypermarket-uri dar și de importurile masive. Pe de o parte, marile lanțuri de magazine refuză să cumpere marfa la un preț corect, iar pe de altă parte, importurile concurează producția internă.

Aproximativ 60 % din producția românească de fructe și legume este comercializată în piețe țărănești organizate în centrele urbane și la poarta fermei. Deși prețurile au o tendință crescătoare, chiar și atunci când fermierii au încheiat contracte comerciale, beneficiarii nu vin să ridice marfa decât în momentul în care au scăzut prețurile.

Apariția marilor lanțuri de magazine, schimbarea preferințelor consumatorilor către produsele sortate, ambalate și etichetate care respectă principiile calității și siguranței alimentare continuă să reducă procentul din producția comercializată la poarta fermei

în favoarea piețelor organizate. Acest procent este însă în scădere și ca urmare a intensificării comerțului prin intermediari.

Un rol determinant îl au în acest sens organizațiile de producători al căror obiectiv principal este să concentreze oferta.

2.1.3.2. Piețe de desfacere/aspecte calitative

Printre factorii care influențează calitatea producției de legume sunt: calitatea semințelor, densitatea plantelor, asigurarea consumului de apă optim. Unii legumicultori nu respectă densitatea, iar acest lucru afectează cantitatea și calitatea producției. De asemenea trebuie respectat consumul specific de apă, iar fermierii s-au plâns că nu primesc apă de irigații la momentul oportun, ceea ce influențează negativ calitatea producției. De asemenea, fermierii nu dispun de instalații de sortare și ambalare a legumelor.

2.1.3.3. Infrastructură și rețele de comercializare

Dincolo de sectorul de procesare, în distribuția legumelor și fructelor proaspete sunt implicați colectori (distribuitori direcți), magazine specializate de legume și fructe care achiziționează de obicei de la colectori și supermarketurile care au contract de achiziție fie cu producătorii fie cu colectorii.

Referitor la produsele comercializate prin diferite canale, nu poate fi făcută o cuantificare exactă a volumelor care sunt manipulate prin fiecare din aceste canale. Se apreciază că mai mult de jumătate din cantitatea de legume și fructe comercializată este vândută unui număr mare de intermediari. În general există două căi: vânzarea la poarta fermei (cea mai răspândită) și comerțul stradal.

O altă cale de comercializare este vânzarea directă către magazine și supermarketuri. Această modalitate de comercializare se bazează pe cererea zilnică din magazinele cu amănuntul. Nu sunt încheiate contracte formale cu magazinele și supermarketurile.

În ceea ce privește supermarketurile, foarte puțini fermieri pot să-și vândă produsele prin acest canal. Se apreciază că mai puțin de 10% din legumele comercializate sunt vândute pe această cale. Supermarketurile solicită produse de calitate și în cantități mari. Dar chiar și atunci când aceste condiții sunt îndeplinite de către fermieri, din cauza cantităților reduse care pot fi livrate și a discontinuității în livrare, supermarketurile refuză încheierea de contracte.

2.1.4. Factorii de competitivitate în sectorul fructelor și legumelor

În România, sectorul de fructe și legume se remarcă prin forța de muncă relativ ieftină, costuri reduse ale materiei prime pentru procesare și un potențial ridicat pentru practicarea agriculturii ecologice. De asemenea, calitățile produselor românești sunt recunoscute și apreciate de consumatori, aceștia preferându-le în detrimentul produselor de altă proveniență.

Existența unor centre de cercetare în zone favorabile pentru producția fructelor și legumelor, al căror personal dispune de cunoștințe tehnice și teoretice apreciabile poate crea premisele pentru creșterea competitivității sectorului, cu condiția ca viitoarele proiecte de cercetare să se concentreze pe cercetarea aplicată ale cărei rezultate să fie puse în practică de către producători.

2.1.5. Punctele tari și punctele slabe ale sectorului

TEMATICI	DOMENIU	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
POTENȚIAL DE PRODUCȚIE	Exploatații	<p>Exploatații numeroase cu sortiment mare de specii și soiuri de fructe și legume</p> <p>Modernizarea unităților de procesare</p>	<p>Număr mare de exploatații de dimensiuni reduse, cu precădere în sectorul legumicol</p> <p>Grad redus de tehnologizare a exploatațiilor</p>
	Suprafețe și capacități de producție	<p>Condiții pedo-climatice favorabile pentru cultura legumelor, pomilor și arbuștilor fructiferi</p> <p>Tendințe de creștere a suprafețelor pomicole și legumicole înființate în sistem superintensiv, inclusiv spații protejate</p> <p>Tendință de creștere a capacității de producție a ciupercilor în spații climatizate</p>	<p>Scăderea suprafețelor cultivate cu legume, pomi și arbuști fructiferi în raport cu suprafața arabilă totală</p> <p>Gradul ridicat de fragmentare a suprafețelor legumicole și pomicole și lipsa unei strategii coerente de consolidare a terenurilor</p> <p>Grad redus de întinerire a plantațiilor pomicole asociat cu suprafețe mari de plantații pomicole în declin</p> <p>Suprafețe mari de spații protejate abandonate și/sau contruite în baza unor tehnici învechite</p>

	Volume de producție	Creșterea producției medii de legume și fructe	<p>Creșterea producției de fructe destinate procesării, în defavoarea pieței produselor proaspete</p> <p>Aplicarea unor tehnici cde cultură neactualizate (tehnici de întreținere a culturilor, de alegre și aplicare a tratamentelor fitosanitare, etc)</p> <p>Randamente scăzute la hectar</p> <p>Volum redus de producție în extrasezon</p>
ECONOMIA PRODUCȚIEI	Valoarea producției	Sector economic important, producția de fructe și legume reprezintă	<p>Valoare adăugată redusă pentru produsele aparținând sectorului de fructe și legume</p> <p>Instabilitatea veniturilor producătorilor</p>
	Prevenirea și gestionarea crizelor	Industria procesatoare rămâne un deșeu important pentru excesul de producție neabsorbit de piața produselor proaspete	<p>Număr mare de exploatații vulnerabile din punct de vedere economic, mai ales din cauza neplanificării producției</p> <p>Număr mare de exploatații care nu aplică tehnici de limitare a efectelor fenomenelor climatice extreme și de prevenire a atacului de boli și dăunători</p> <p>Grad redus, aproape inexistent de asigurare a recoltelor</p>

COMERCIALIZARE	Piață de desfacere/consumator	Consumatori care apreciază calitatea produselor autohtone Asocierea consumului de fructe și legume cu sănătatea Menținerea consumului de fructe și legume procesate	Preț relativ mare al fructelor și legumelor Nivel redus de cunoștințe în rândul consumatorilor referitoare la calitate și siguranță alimentară
	Piață de desfacere/aspecte calitative	Implementarea sistemelor de calitate privind condiționarea și comercializarea fructelor și legumelor	Aplicarea la scară redusă de către micii comercianți a standardelor de comercializare a fructelor și legumelor
	Rețele și infrastructură de comercializare	Piață de desfacere relativ mare Rețele de retail în plină expansiune	Lipsa unui sistem eficient de monitorizare a informațiilor de pe piață care se traduce printr-o incapacitate de adaptare la cerințele și tendințele pieței Lipsa formelor asociative pentru comercializarea producției membrilor (grupuri și organizații de producători) Distribuție fragmentată și persistența fenomenului de vânzare la poarta fermei ca urmare a lipsei mijloacelor tehnice pentru colectare, sortare, ambalare, depozitare și transport către piață Grad redus de concentrare a producției coroborat cu lipsa centrelor de colectare a producției

			(platforme și piețe de gros) Acces redus în marea distribuție (marile lanțuri de magazine) ca urmare a lipsei acordurilor interprofesionale privind comercializarea produselor și număr mare de speculanți
	Certificare și însemne de calitate	Creșterea numărului de exploatații a căror producție este certificată în conformitate cu bunele practici agricole și siguranță alimentară Potențial privind certificarea indicației geografice a produselor	Lipsa certificărilor și a însemnelor de calitate Grad scăzut de garantare a calității produselor – în special în privința utilizării produselor de protecție a plantelor Grad scăzut de integrare a managementului calității Lipsa demersurilor colective pentru rezolvarea unor probleme de siguranță alimentară
	Schimburi comerciale	Ofertă diversificată Piață de desfacere Apariția pe piață a operatorilor de anvergură internațională	Lipsa programelor de promovare a legumelor și fructelor în țări terțe și pe piața internă Balanța comercială a sectorului este negativă, importurile depășind cu mult exporturile de fructe și legume Grad redus de competitivitate a produselor

			Lipsa de acorduri interprofesionale
FACTORI DE COMPETITIVITATE	Costuri de producție	Forță de muncă relativ ieftină Costuri reduse ale materiei prime pentru industria de procesare	Forță de muncă necalificată și îmbătrânită Costuri tehnologice mari (energie și apă pentru irigații), în special pentru spațiile protejate Lipsa unor programe care să aibă în vedere identificarea metodelor de reducere a costurilor
	Cercetare, dezvoltare și inovare	Existența unei rețele de cercetare extinse la nivelul țării Pregătire adecvată a personalului din institutele și stațiunile de cercetare	Lipsa proiectelor de cercetare aplicată Lipsa inovării și a cercetărilor de piață Grad redus de aplicare a rezultatelor cercetărilor
	Promovarea produselor	Produsele românești sunt recunoscute pentru calitățile intrinseci, de multe ori consumatorii preferându-le în detrimentul altor produse	Lipsa unor campanii de promovare a produselor autohtone
	Agricultura ecologică: fructe și legume ecologice	Potențial de producție și de piață Efectele benefice ale produselor ecologice asupra sănătății Impact minim asupra mediului	Costuri mari de producție Prețuri mari Grad redus de încredere în producția ecologică

2.2. Strategia propusă

2.2.1. Obiective naționale și prioritizarea lor

În conformitate cu prevederile Regulamentului 1234/2008, obiectivele organizării de piață în sectorul de fructe și legume sunt:

- îmbunătățirea competitivității și orientării pieței din acest sector, astfel încât să contribuie la obținerea unei producții durabile, competitive atât pe piețele interne cât și pe cele externe;
- reducerea fluctuațiilor înregistrate în veniturile producătorilor ca urmare a crizelor care afectează piața;
- creșterea consumului de fructe și legume în cadrul Comunității;
- continuarea eforturilor care s-au făcut în acest sector în scopul menținerii și protejării mediului.

În baza acestor obiective și a celor evidențiate în tabelul privind relevanța și coerența obiectivelor, activitățile din cadrul programelor operaționale trebuie să se orienteze spre următoarele priorități:

1. creșterea competitivității produselor: având în vedere gradul scăzut al cunoștințelor privind marketing-ul fructelor și legumelor, creșterea competitivității produselor se poate asigura prin programe de formare profesională, promovarea cercetării aplicate și optimizarea costurilor de producție. În același timp sunt necesare investiții în tehnologie care să determine crearea de plus valoare producției de fructe și legume, concentrarea ofertei și îmbunătățirea infrastructurii rețelelor de comercializare.
2. optimizarea costurilor de producție, stabilizarea prețurilor de producție, planificarea producției și a ofertei: având în vedere tendința de concentrare a ofertei de fructe și legume la nivel comunitar este important ca producătorii să-și planifice oferta și să se adapteze mai bine la cererea pieții (produse de calitate, cantitate, ritmicitate și termene de livrare scurte respectarea principiilor de trasabilitate). Creșterea numărului de organizații de producători și a gradului de profesionalizare a personalului angajat poate determina indirect creșterea veniturilor producătorilor.

Acordurile profesionale pot juca un rol foarte important în stabilirea unui echilibru între cerere și ofertă cu efecte pozitive în piață. De aici se poate deduce necesitatea stimulării dezvoltării organizațiilor interprofesionale ca partener important în modelarea politicii de piață. Atâta timp cât organizațiile interprofesionale sunt capabile să se implice în rezolvarea problemelor tehnice și tehnologice ale producătorilor printr-un parteneriat cu rețeaua de cercetare acestea pot stimula creșterea importanței cercetării aplicate și a gradului de inovativitate a fermierilor.

3. promovare: pentru a încuraja desfacerea de fructe și legume este necesară o abordare structurală a promovării. Promovarea producției de fructe și legume

are un impact pe termen lung asupra consumului și este una din măsurile importante pe care organizațiile de producători trebuie să o realizeze.

4. prevenirea și gestionarea crizelor: legumele și fructele sunt sensibile la fluctuația prețurilor de pe piață. România găsește că este important ca o criză a pieței să fie prevenită. De aceea ar fi de dorit ca organizațiile de producători:
 - a) să poată stimula prin promovare și mai mult desfacerea;
 - b) să organizeze activități de calificare, de exemplu în domeniul sistemelor de calitate, marketing, stimularea desfacerii, etc.
 - c) organizațiilor de producători să poată încheia o asigurare de recoltă pentru membrii săi.
5. creșterea potențialului de producție: se poate realiza prin creșterea gradului de tehnologizare și a orientării către piața de exploatații.

2.2.2. Pertinența și coerența obiectivelor

Din analiza punctelor tari și punctelor slabe, pentru sectorul de fructe și legume obiectivele specifice sunt prezentate în tabelul de mai jos:

TEMATICI ȘI OBIECTIVE GENERALE	DOMENIU	OBIECTIVE SPECIFICE
POTENȚIAL DE PRODUCȚIE Creșterea gradului de utilizare a suprafețelor și creșterea potențialului de producție	Exploatații	Creșterea suprafeței medii a exploatațiilor Creșterea gradului de tehnologizare a exploatațiilor Creșterea orientării către piață a exploatațiilor
	Suprafețe și capacități de producție	Creșterea suprafețelor cultivate cu legume, pomi și arbuști fructiferi cel puțin la nivelul anului 1998 Creșterea gradului de întinerire a plantațiilor pomicole Creșterea suprafețelor de spații protejate construite în sistem superintensiv
	Volume de producție	Creșterea volumului producției de fructe și legume, atât pentru piața produselor proaspete, cât și pentru piața produselor procesate Îmbunătățirea cunoștințelor privind tehnicile de producție
	Valoarea producției	Creșterea valorii adăugate a producției
	Prevenirea și gestionarea	Adaptarea producției la cererea pieței

<p align="center"><i>ECONOMIA PRODUCȚIEI</i></p> <p>Prevenirea și gestionarea crizelor și asigurarea veniturilor producătorilor</p>	<p>crizelor</p>	<p>Promovarea sistemelor integrate de prevenire a efectelor fenomenelor climatice, precum și a efectelor atacului de boli sau dăunători</p> <p>Dezvoltarea unor sisteme de asigurare a recoltelor</p>
<p align="center"><i>COMERCIALIZARE</i></p> <p>Creșterea consumului de fructe și legume</p>	<p>Piață de desfacere/consumator</p>	<p>Creșterea accesibilității fructelor și legumelor, în termeni de preț, calitate, percepție</p> <p>Creșterea orientării către piață a exploatațiilor</p>
	<p>Piață de desfacere/aspecte calitative</p>	<p>Promovarea sistemelor de calitate</p>
	<p>Rețele și infrastructură de comercializare</p>	<p>Creșterea numărului de forme asociative de comercializare</p> <p>Promovarea acordurilor interprofesionale pe filiera de produs</p>
	<p>Certificare și însemne de calitate</p>	<p>Promovarea certificărilor și a însemnelor de calitate</p>
	<p>Schimburi comerciale</p>	<p>Creșterea exporturilor cu fructe și legume</p>
<p align="center"><i>FACTORI DE COMPETITIVITATE</i></p> <p>Creșterea competitivității produselor</p>	<p>Costuri de producție</p>	<p>Încurajarea formării profesionale a fermierilor</p> <p>Optimizarea costurilor de producție</p>

	Cercetare , dezvoltare și inovare	Dezvoltarea proceselor inovative și de cercetare aplicată în cadrul sectorului Promovarea cercetării aplicate
	Promovarea produselor	Promovarea produselor românești pe piața unică și pe piețe terțe
	Agricultura ecologică: fructe și legume ecologice	Încurajarea producției ecologice de fructe și legume

2.2.3. Complementaritatea cu Programul Național de Dezvoltare Rurală și cu alte forme de sprijin financiar

Conform art. 60 din Regulamentul 1580/2007, organizațiile și grupurile de producători nu pot beneficia de sprijin financiar pentru același tip de acțiuni și în cadrul Organizării Comune de Piață, și în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală.

În România, grupurile și organizațiile de producători din sectorul de fructe și legume recunoscute în conformitate cu criteriile comunitare nu sunt eligibile pentru măsura 121 „Modernizarea exploatațiilor agricole”, Măsura 123 „Creșterea valorii adăugate a produselor agricole” din PNDR și Măsura 142 „Înființarea grupurilor de producători”.

În schimb, membrii grupurilor și organizațiilor de producători pot accesa măsura orice măsura în cadrul PNDR, în nume propriu.

În România, politica de ajutoare de stat nu acoperă măsuri/acțiuni/cheltuieli similare celor din programele operaționale, deci organizațiile de producători nu pot beneficia de dublă finanțare pentru același tip de măsură/acțiune/cheltuielă.

3. Obiectivele programelor operaționale, instrumente și indicatori de performanță

3.1. Cerințe privind toate tipurile de acțiuni sau o parte dintre acestea

Conform art. 60 din Regulamentul 1580/2007, organizațiile și grupurile de producători nu pot beneficia de sprijin financiar pentru același tip de acțiuni și în cadrul Organizării Comune de Piață, și în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală.

În România, grupurile și organizațiile de producători din sectorul de fructe și legume recunoscute în conformitate cu criteriile comunitare nu sunt eligibile pentru măsura 121 „Modernizarea exploatațiilor agricole”, Măsura 123 „Creșterea valorii adăugate a produselor agricole” din PNDR și Măsura 142 „Sprijinirea grupurilor de producători”.

În schimb, membrii grupurilor și organizațiilor de producători pot accesa măsura orice măsura în cadrul PNDR, în nume propriu.

3.2. Informații specifice solicitate pentru tipurile de acțiuni (a se completa numai pentru tipurile de acțiuni selectate)

În conformitate cu art. 57 alin. (3) al Regulamentului 1580/2007, măsurile eligibile în cadrul programelor operaționale sunt:

- 3.2.1. Măsuri care vizează planificarea producției;
- 3.2.2. Măsuri care vizează îmbunătățirea sau menținerea calității produselor;
- 3.2.3. Măsuri care vizează îmbunătățirea comercializării;
- 3.2.4. Măsuri privind cercetarea și producția experimentală;
- 3.2.5. Măsuri de formare profesională (altele decât cele aferente prevenirii și gestionării crizelor) și de promovare a accesului la consultanță;
- 3.2.6. Măsuri de prevenire și gestionare a crizelor;
- 3.2.7. Alte măsuri;
- 3.2.8. Cheltuieli administrative și de personal privind implementarea fondurilor operaționale și a programelor operaționale.

INFORMAȚII CU CARACTER GENERAL PRIVIND INVESTIȚIILE

- **tipuri de investiții eligibile:** pentru fiecare tip de măsură, organizațiile de producători pot realiza investiții. Investițiile eligibile sunt cele care se dovedesc necesare pentru atingerea obiectivelor stabilite în strategia națională. Aceste tipuri de investiții se regăsesc în lista de mai jos.

- **forme eligibile de achiziții:** cumpărare, leasing, închiriere (atunci când se justifică din punct de vedere economic).
- **închirierea și achiziția în sistem leasing:** cererea de plată a organizației de producători trebuie să fie însoțită de:
 - justificarea economică a alegerii făcute de organizația de producători de a nu investi, în cazul unei închirieri;
 - contractul semnat în numele organizației de producători, care să prevadă durata, obiectul și costurile cu chiria sau cu leasing-ul;
 - copia facturilor care atestă plata ratelor. Costurile de instrumentare a dosarului, dobânzile, costurile cu asigurarea, etc nu sunt eligibile. Numai valoarea închirierii echipamentului/utilajului este eligibilă.
- **echipamente de ocazie:** echipamentele de ocazie sunt eligibile dacă respectă cumulativ 3 condiții:
 - vânzătorul echipamentului trebuie să dea o declarație în care să menționeze originea acestuia și faptul că în ultimii 7 ani, echipamentul nu a făcut obiectul sprijinului nici unei forme de ajutor public (în special național sau comunitar);
 - prețul echipamentului de ocazie nu trebuie să depășească valoarea de piață a acestuia și trebuie să se situeze sub costul unui echipament similar în stare nouă;
 - echipamentul trebuie să aibă caracteristicile tehnice necesare pentru implementarea măsurii și trebuie să fie conform normelor aplicabile.
 În aceste condiții, cererea de plată a organizației de producători va fi însoțită de copii ale facturilor și declarația vânzătorului.
- **modalitățile de luare în primire a investiției**
 - luarea în primire în momentul achiziției, pe bază de factură;
 - în funcție de împrumutul sau leasing-ul realizat pentru investiția respectivă (rate fără costuri financiare și dobânzi).

3.2.1. Măsuri care vizează planificarea producției (listă neexhaustivă)

- pentru orice fel de producție: mașini și echipamente pentru administrarea pesticidelor și fertilizanților specifice producției de fructe și legume care fac obiectul OCP și pentru care organizația de producători este recunoscută.
- producția legumicolă: echipamente de pregătire a solului și de înființare a culturilor (mașini de plantat, semănat, mașini de montat și demontat tunele) echipamente pentru recoltat .
- producția pomicolă: echipamente de pregătire a solului și echipamente de tăiat și de recoltat.
- producția biologică: motocultoare, echipamente pentru distrugerea temică a buruienilor (cu excepția mijloacelor de tracțiune);
- construcția și amenajarea serelor, a solarilor cu folie de plastic și echipamente tehnice conexe (mijloace de tăiere și de manipulare a recoltei, instalații pentru îmbogățire cu CO₂, modernizări ale mijloacelor de încălzire, ecran termic,

sistem de susținere a plantelor, atomizor cu ceață, echipamente pentru administrarea tratamentelor fitosanitare, etc);

- irigare: investiții în sisteme proprii de irigare și fertirigare (foraje, crearea de rezerve de apă, stație de pompare, filtrare, dozare, automatizare, pe parcelele din câmp deschis, în spații protejate sau, cu ocazia înființării de plantații pomicole, irigare prin picurare, etc);
- abonamente la serviciile de alertă meteo (grindină, îngheț, furtuni, etc);
- echipamente de avertizare agricolă (climatică și a stării fitosanitare): stații meteo, echipamente informatice și soft-uri, echipamente/instrumente pentru estimarea gradului de infestare cu boli și dăunători, etc;
- depozitare, condiționare, transport, recepție, echipamente pentru transformare primară:
 - stație de depozitare (construcție și locație);
 - pregătire pentru condiționare (curățare, spălare, sortare, depelare, ambalare);
 - bazine de decantare, păstrarea fermității produselor;
 - igienizare peste normele obligatorii (spălătoare pentru igienizarea mașinilor și echipamentelor);
 - manipulare (motostivuitoare, etc);
 - box-paleți, lădițe de plastic, etc;
 - recepție, lotizare și depozitare, extinderea zonei de depozitare, inclusiv ameliorarea condițiilor de stocare în aer liber a ambalajelor.
 - echipamente și mașini pentru, spălarea fructelor și legumelor, box-paleți, recepția produselor – loturi și depozitare, lădițe pentru depozitare în aer liber).

Informații necesare pentru acordarea sprijinului financiar pentru fondurile operaționale

- costurile cu forța de muncă pentru activitățile de producție nu sunt eligibile;
- cererea de plată va fi însoțită de facturile emise în numele organizației de producători;
- lista membrilor beneficiari ai acțiunilor.

3.2.2. Acțiuni vizând îmbunătățirea sau menținerea calității produselor (listă neexhaustivă)

- sisteme de susținere și de tăiere (suplimentare față de cele practicate în mod curent): echipamente specifice pentru tăiere (tăiere mecanică), cheltuieli suplimentare (diferența dintre cheltuielile efectuate și cele convenționale) legate de îmbunătățirea metodelor de tăiere;
- renovare și construcție de celule frigorifice și achiziție de instalații și echipamente conexe; achiziții de mijloace de transport cu temperatură

controlată sau de echipamente frigorifice suplimentare (cutii frigorifice); instrumente de măsură și securitate (grup electrogen, echipamente pentru înregistrarea temperaturii și a umidității, senzori și alarme), echipamente pentru răcire, platforme frigorifice;

- costurile materialului săditor pentru culturile perene și investiții în echipamente și utilaje accesorii procesului de plantare (palisaj: picheți, sfoară, rafie, etc), supraaltoire;
- informatizarea infrastructurii de sortare, curățare, calibrare, triere colorimetrică sau fotometrică: investiții, soft-uri;
- defrișarea livezilor și a arbuștilor și reconversia soiurilor;
- combaterea bolilor și dăunătorilor: deratizări și dezinsecții ale camerelor frigorifice și ale spațiilor de depozitare (suplimentare activităților obligatorii de deratizare și de dezinsecție); combaterea rozătoarelor din culturi (suplimentare activităților obligatorii de deratizare și de dezinsecție); plase împotriva atacului de dăunători, etc;
- certificare și menținerea certificării: certificarea și menținerea certificării pentru spațiile de depozitare și pentru exploatații – audit, diagnostic, consiliere, etc;
- trasabilitatea produselor: soft-uri necesare asigurării trasabilității (identificarea parcelelor), cod de bare; monitorizarea orelor de lucru din cadrul OP și ale producătorilor; elaborarea și controlul caietelor de sarcini;
- controlul calității (sonde, penetrometre, higrometre, materiale de laborator, aparate și instrumente de măsură), elaborarea și controlul caietelor de sarcini, inclusiv pentru producția ecologică;
- control intern privind respectarea dispozițiilor fitosanitare și a limitei maxime admis de reziduuri de pesticide : analize, elaborarea și controlul caietelor de sarcini;
- lupta împotriva înghețului și a grindinei: plase anti-grindină; instalații de aspersie; plase de protecție, etc;
- îmbunătățirea polenizării în sere: albine sau bondari;

Informații necesare pentru acordarea sprijinului financiar pentru fondurile operaționale

- înregistrarea orelor de muncă și nivelul de calificare a personalului care este implicat în acțiuni care vizează îmbunătățirea sau menținerea calității produselor;
- cererea de plată va fi însoțită de facturile emise în numele organizației de producători.

3.2.3. Acțiuni vizând îmbunătățirea comercializării (listă neexhaustivă)

- costuri cu depozitarea pentru ordonarea și fluidizarea vânzărilor: investiție într-o locație de depozitare suplimentară în raport disponibilitățile deținute;

- informatizarea și gestionarea stocurilor: investiții, soft-uri;
- înființarea sau îmbunătățirea unui departament comercial sau a unui birou de vânzări: investiții (construcție), prestări servicii, costuri interne;
- studii și prospectări de piață, studii privind preferințele consumatorilor, participări la târguri și expoziții: studii de piață în orice țară; prospectarea pieței (numai costurile salariale legate de deplasări și personalul implicat în comercializare); târguri și expoziții; studii privind preferințele consumatorilor (costurile studiilor, prestări de servicii, costuri interne);
- publicitate, promovarea mărcilor comerciale ale organizațiilor: campanii de publicitate/promovare; spoturi publicitare; costuri privind etichetarea cu marca organizației; costuri cu înregistrarea mărcilor; costul privind crearea mărcii comerciale; materiale publicitare;
- publicitate și promovare generică: campanii de publicitate/promovare; spoturi publicitare; costuri privind etichetarea; materiale publicitare;
- publicitate, promovarea mărcilor sub însemne de calitate: campanii de publicitate/promovare; spoturi publicitare; costuri privind etichetarea sub însemnele de calitate; costuri cu înregistrarea mărcilor sub însemne de calitate; costul privind crearea mărcii comerciale; materiale publicitare;
- costuri administrative și juridice generate de fuziunile sau achizițiile organizațiilor de producători: consultații juridice, întocmirea actelor, costurile cu desfășurarea adunărilor generale, costuri de expertiză financiară și contabilă;
- crearea de noi produse: logo, inovare de ambalaje, studii de marketing;
- crearea unui site internet/intranet: achiziția de materiale, crearea site-ului, soft-uri, prestări servicii, costuri interne;
- politica de planificare a culturilor și calendare de producție: studii prealabile – determinări ale suprafețelor și previziuni ale recoltei, colectarea și sinteza informațiilor.

Informații necesare pentru acordarea sprijinului financiar pentru fondurile operaționale

- înregistrarea orelor de muncă și nivelul de calificare a personalului care este implicat în acțiuni care vizează îmbunătățirea comercializării;
- cererea de plată va fi însoțită de facturile emise în numele organizației de producători.

3.2.4. Acțiuni privind cercetarea și producția experimentală (listă neexhaustivă)

- cercetare și producție experimentală: costuri interne, prestări servicii, achiziții de materiale;
- ameliorare genetică, testarea rezistenței la boli: costuri interne, prestări servicii, achiziții de materiale;

- crearea de produse biologice (costurile cu semințele și materialul săditor biologic nu sunt eligibile): costuri interne, prestări servicii, achiziții de materiale;

Informații necesare pentru acordarea sprijinului financiar pentru fondurile operaționale

- înregistrarea orelor de muncă și nivelul de calificare a personalului care este implicat în acțiuni care vizează cercetarea și producția experimentală;
- cererea de plată va fi însoțită de facturile emise în numele organizației de producători.

3.2.5. Acțiuni de formare profesională (altele decât cele legate de prevenirea și gestionarea situațiilor de criză) și acțiuni vizând promovarea accesului la servicii de consultanță (listă neexhaustivă)

- instruire privind utilizarea soft-uri achiziționate în cadrul programului operațional;
- formare și instruire tehnică cu privire la punerea în practică a uneia sau mai multor acțiuni din cadrul programului operațional: în funcție de domenii – producția ecologică, producția integrată și gestionarea integrată a bolilor și dăunătorilor, alte aspecte de mediu, calitatea produselor, inclusiv reziduurile de pesticide și alte domenii. Formarea și instruirea trebuie atribuite unui personal calificat (intern sau extern) în sensul punerii în aplicare a măsurilor.

Informații necesare pentru acordarea sprijinului financiar pentru fondurile operaționale

- înregistrarea orelor de muncă și nivelul de calificare a personalului care este implicat în acțiuni de formare profesională;
- cererea de plată va fi însoțită de facturile emise în numele organizației de producători.

3.2.6. Măsuri de prevenire și gestionare a situațiilor de criză

Măsurile de prevenire și gestionare a situațiilor de criză se pot finanța în două modalități:

- direct, de către organizația de producători;
- prin contractarea de credite pentru acoperirea cheltuielilor pentru prevenirea și gestionarea situațiilor de criză.

Organizația de producători este cea care contractează creditul. Creditele neutilizate pe parcursul unui program operațional pot fi continuate în cadrul unui program operațional ulterior. La momentul depunerii cererii de plată, organizația de producători furnizează copie a contractului de credit, graficul de rambursare și extrasele de cont.

În aceste condiții, cheltuielile eligibile sunt:

- cheltuielile propriu-zise efectuate de organizația de producători;

- rambursarea ratei creditului.

Pentru fiecare acțiune de prevenire și gestionare a crizelor, este permisă o singură modalitate de finanțare.

Cheltuielile aferente măsurilor de prevenire și gestionare a crizelor, inclusiv rambursările de credite și dobânzi nu trebuie să reprezinte mai mult de o treime din cheltuielile efectuate în cadrul programului operațional.

Măsuri eligibile:

- **promovare și comunicare:** mesaje prin mijloace audio-vizuale, promovare prin telefonie mobilă, etc. **Condiții de eligibilitate:** organizația de producători trebuie să justifice efectiv că aceste măsuri sunt suplimentare promovării curente;
- **formare profesională:** acțiuni comerciale, de formare privind comunicarea, negocierile comerciale, consiliere în comunicare și marketing. **Condiții de eligibilitate:** detalii și planuri de formare; formările trebuie atribuite unui personal calificat și suplimentar.
- **asigurarea recoltei:** costurile primelor de asigurare plătite de producători pentru asigurarea împotriva pierderilor cauzate de fenomene meteorologice nefavorabile și/sau a pierderilor cauzate de bolile vegetale sau de pagubele cauzate de animale sau dăunători. **Condiții de eligibilitate:** numai contractele gestionate de organizația de producători sunt eligibile. Organizația de producători poate contracta orice companie de asigurări al cărei sediu sau reprezentanță se află pe teritoriul Uniunii Europene. Se iau în considerare numai contractele al căror obiect îl face cultura, însă în cazul contractelor „pe exploatație”, se consideră eligibilă numai partea din prima de asigurare care se referă la produsele care fac parte din OCP fructe și legume și pentru care organizația de producători deține recunoaștere. Sunt eligibile contractele care acoperă unul sau mai multe riscuri climatice. Sunt eligibile contractele care acoperă nu numai pierderile individuale ale membrilor, ci și pierderile suferite de organizația de producători ca urmare a scăderii volumului produselor gestionate de organizația de producători. Organizația de producători trebuie să furnizeze copii ale contractelor de asigurare și cuantumul primelor; extrasul de cont privind debitul primelor de asigurare; declarația asiguratorului, a organizației de producători și a membrului în care să se precizeze dacă pentru același tip de pierdere s-au acordat și alte despăgubiri.

3.2.7. Alte măsuri

- monitorizarea costurilor de producție: programe de monitorizare realizate de organizația de producători sau în regim prestări servicii – colectarea de informații tehnice și economice de la membri pentru realizarea de studii;
- investiții în sisteme informatice, actualizarea sau dezvoltarea soft-urilor legate de una sau mai multe acțiuni din cadrul programului operațional: achiziții de materiale, achiziție, dezvoltare sau actualizare de soft privind calitatea, supravegherea culturilor, gestionarea parcelelor, GIS, etc;

- investițiile în acțiuni ale societăților, cu condiția ca investițiile să fie investiții financiare care să contribuie direct la realizarea obiectivelor programului operațional;
- cheltuieli privind participarea la reuniuni și programe de formare profesională care sunt legate de programul operațional: costurile programelor de formare, diurnele și cheltuielile de transport și de cazare;
- lupta împotriva poluării fonice și/sau olfactive: studii, instalații și echipamente;

Informații necesare pentru acordarea sprijinului financiar pentru fondurile operaționale

- înregistrarea orelor de muncă și nivelul de calificare a personalului care este implicat în una sau mai multe din acțiuni aparținând punctului 3.2.7. "Alte măsuri";
- cererea de plată va fi însoțită de facturile emise în numele organizației de producători.

3.2.8. Cheltuieli administrative și de personal privind implementarea fondurilor operaționale și a programelor operaționale

- cheltuielile generale referitoare la fondul sau programul operațional, inclusiv cheltuielile de gestionare și de personal, rapoartele și studiile de evaluare, precum și cheltuielile legate de contabilitate și de gestionarea conturilor;
- plata unei rate forfetare care reprezintă 2 % din fondul operațional aprobat și până la un maxim de 180 000 EUR. Procentul de 2 % este format din 1 % sprijin financiar comunitar și 1 % contribuția provenită de la organizațiile de producători. În cazul unei asociații recunoscute de organizații de producători autorizate, rata forfetară standard se poate înmulți cu numărul organizațiilor de producători din asociație, până la un maxim de 1 250 000 EUR.

4. Autorități competente și instituții responsabile

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Direcția Măsuri de Piață în Sectorul Culturi Horticole, este autoritatea competentă pentru elaborarea strategiei naționale și pentru recunoașterea organizațiilor de producători.

Direcțiile pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală primesc dosarele de recunoaștere, efectuează controale administrative și la fața locului ale căror rezultate le includ în rapoarte de control pe care le înaintează la nivel central, Direcției Măsuri de Piață în Sectorul Culturi Horticole, care acordă sau refuză recunoașterea ca organizație de producători.

Agencia pentru Plăți și Intervenție în Agricultură, prin Direcția Măsuri de Piață, Serviciul Măsuri de Piață – Sector Vegetal și Zahăr, este instituția responsabilă pentru aprobarea programelor operaționale, a modificărilor acestora și pentru plata măsurilor implementate.

Centrele județene ale Agenției pentru Plăți și Intervenție în Agricultură primesc dosarele privind programele operaționale și efectuează controale administrative și la fața locului privind datele furnizate în programele operaționale. Dosarul și rapoartele de control se transmit la nivel central, unde se evaluează coerența economică a programului operațional și se aprobă sau se respinge programul.

5. Descrierea sistemelor de monitorizare și evaluare

Lista indicatorilor comuni de performanță așa cum reies din Anexa XIV a Regulamentului 1580/2007

Acțiuni care au drept obiectiv planificarea producției

- ✓ cheltuieli (în euro);
- ✓ număr de exploatații care participă la acțiuni;
- ✓ număr de acțiuni realizate;
- ✓ valoarea totală a investițiilor (în euro);
- ✓ evoluția valorii producției comercializate (în tone și în euro/kg);
- ✓ evoluția numărului total de membri ai OP;
- ✓ evoluția suprafeței totale destinate producției de fructe și legume cultivate de membrii OP (în ha).

Acțiuni care vizează îmbunătățirea sau menținerea calității produselor

- ✓ cheltuieli (în euro);
- ✓ număr de exploatații care participă la acțiuni;
- ✓ număr de acțiuni realizate;
- ✓ valoarea totală a investițiilor (în euro);
- ✓ evoluția volumului producției comercializate care îndeplinește cerințele unui sistem de calitate specific (în tone);
- ✓ evoluția valorii producției comercializate (euro/kg);
- ✓ estimarea impactului asupra costurilor de producție (euro/kg);
- ✓ evoluția numărului total de membri ai OP;
- ✓ evoluția suprafeței totale destinate producției de fructe și legume cultivate de membrii OP (în ha);

Acțiuni care vizează îmbunătățirea comercializării

- ✓ cheltuieli (în euro);
- ✓ număr de exploatații care participă la acțiuni;
- ✓ număr de acțiuni realizate;
- ✓ evoluția valorii producției comercializate (în tone și în euro/kg);
- ✓ evoluția numărului total de membri ai OP;
- ✓ evoluția suprafeței totale destinate producției de fructe și legume cultivate de membrii OP (în ha).

Acțiuni privind cercetarea și producția experimentală

- ✓ cheltuieli (în euro);
- ✓ număr de exploatații care participă la acțiuni;
- ✓ număr de acțiuni realizate;
- ✓ număr de hectare implicate;
- ✓ valoarea totală a investițiilor (în euro);
- ✓ număr de noi tehnici, procese și/sau produse noi adoptate de la începerea programului operațional;
- ✓ evoluția numărului total de membri ai OP;
- ✓ evoluția suprafeței totale destinate producției de fructe și legume cultivate de membrii OP (în ha).

Acțiuni de formare profesională (altele decât cele aferente prevenirii și gestionării crizelor) și de promovare a accesului la consultanță

- ✓ cheltuieli (în euro);
- ✓ număr de acțiuni realizate;
- ✓ număr de zile de formare profesională de care au beneficiat participanții;
- ✓ număr de persoane care au finalizat activitatea sau programul de formare (pe an și pe program operațional);
- ✓ număr de exploatații care au folosit servicii de consultanță;
- ✓ evoluția numărului total de membri ai OP;
- ✓ evoluția suprafeței totale destinate producției de fructe și legume cultivate de membrii OP (în ha).

Acțiuni de prevenire și gestionare a crizelor

- ✓ cheltuieli (în euro);
- ✓ număr de acțiuni realizate;
- ✓ promovare și comunicare: modificarea estimată a volumului producției comercializate pentru produsele care fac obiectul activităților de promovare și comunicare (în tone);
- ✓ formare profesională: numărul persoanelor care au finalizat activitatea sau programul de formare;
- ✓ asigurarea recoltei: valoarea totală a riscului asigurat (în euro).

Alte acțiuni

- ✓ cheltuieli (în euro);

- ✓ număr de exploatații care participă la acțiuni;
- ✓ număr de acțiuni realizate;
- ✓ valoarea totală a investițiilor (în euro);
- ✓ evoluția valorii producției comercializate (în tone și în euro/kg);
- ✓ estimarea impactului asupra costurilor de producție (euro/kg);
- ✓ evoluția numărului total de membri ai OP;
- ✓ evoluția suprafeței totale destinate producției de fructe și legume cultivate de membrii OP (în ha).

5.1. Evaluarea programelor operaționale și obligațiile de raportare ale organizațiilor de producători

Evaluarea programelor operaționale și raportarea stadiului implementării măsurilor din cadrul programelor operaționale se realizează de Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură, în baza informațiilor cuprinse în Anexa Nr. 9 „Monitorizarea și evaluarea programelor operaționale”.

5.2. Monitorizarea și evaluarea strategiei naționale

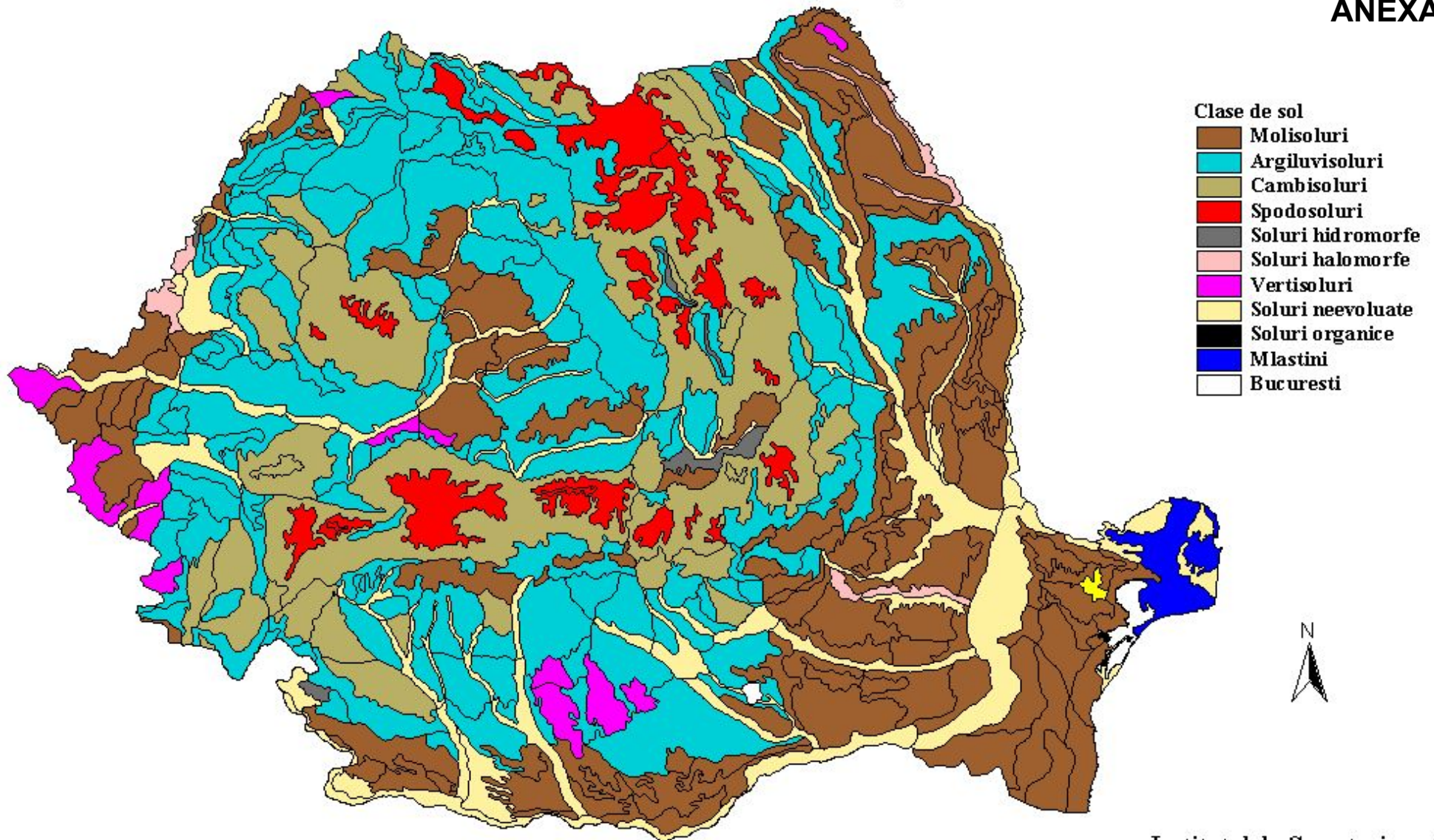
Monitorizarea și evaluarea strategiei naționale se realizează de către direcția de specialitate din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în baza obiectivelor naționale identificate menționate la subcapitolul 2.2.1. „Obiective naționale și prioritizarea lor”.

Indicatorii de impact sunt cei care pot oferi o imagine reală asupra gradului de implementare a strategiei naționale. Aceștia sunt:

- ✓ valoarea producției comercializate de OP/AOP (în Euro);
- ✓ evoluția numărului total de membri ai OP;
- ✓ evoluția suprafeței totale destinate producției de fructe și legume cultivate de membrii OP (în ha).

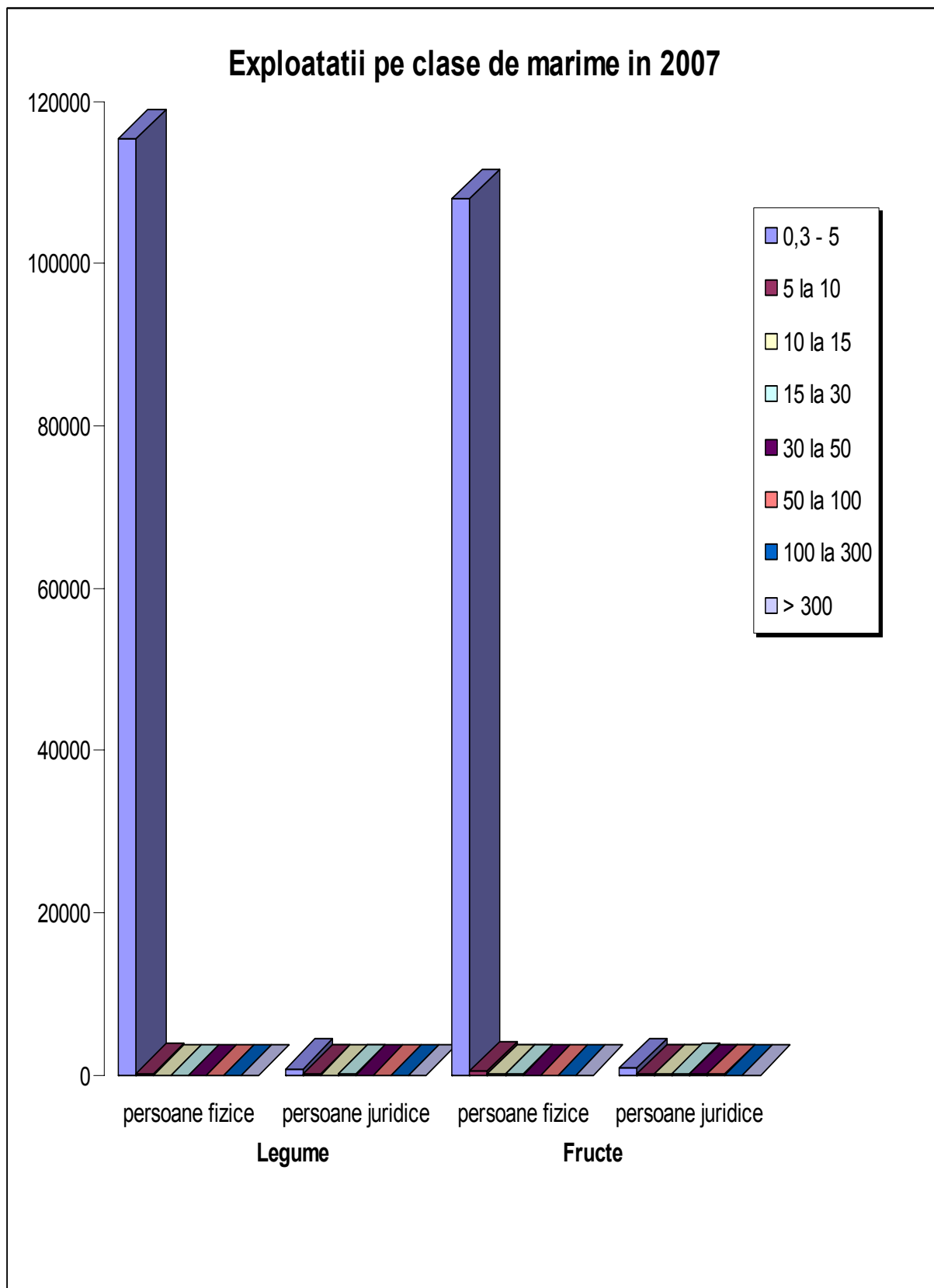
Harta solurilor din Romania (SRCS)

ANEXA NR. 1

Institutul de Cercetari pentru
Pedologie si Agrochimie - Bucuresti

ANEXA NR.2

ANEXA NR.3**SUPRAFATA CULTIVATA IN SECTORUL LEGUME-FRUCTE, PE CLASE DE MARIME -2005**

Clasa de marime	Suprafata cultivate(ha)				% din total suprafata cultivata			
	Legume de camp	Legume in gradini	Legume in sere si solarii	Pomi fructiferi	Legume de camp	Legume in gradini	Legume in sere si solarii	Pomi fructiferi
<0.1	326.87	104.45	14.37	193.64	0.27	0.35	0.70	0.14
0.1-0.3	2414.4	995.74	123.94	1614.27	2.02	3.29	6.02	1.13
0.3-0.5	2729.56	1188.96	64.43	2541.87	2.28	3.93	3.13	1.79
0.5-1	7181.05	2091.29	134.1	8278.14	6	6.92	6.52	5.82
1-2	15307.41	4190.45	323.47	19346.19	12.79	13.86	15.72	13.60
2-5	36687.54	9705	642.07	37064.77	30.66	31.11	31.20	26.05
5-10	17854.83	5538.45	238.68	21900.61	14.92	18.32	11.60	15.39
10-20	8149.53	4560.3	98.83	9082.04	6.81	15.09	4.80	6.38
20-30	2434.35	947.21	37.17	3555.48	2.03	3.13	1.81	2.50
30-50	1472.67	256.54	134.82	3734.96	1.23	0.85	6.55	2.63
50-100	1983.1	377.43	191.73	4775.65	1.66	1.25	9.32	3.36
>100	23133.03	269.03	54.19	30191.05	19.33	0.89	2.63	21.22
TOTAL	119674.34	30224.85	2057.80	142278.67	100	100	100	100

Sursa: Ancheta structurala in agricultura – 2005, INSSE 2007

ANEXA NR. 4**SITUAȚIA SUPRAFEȚELOR AMENAJATE CU SERE SI A
PRODUCȚIEI TOTALE OBȚINUTE**

Anul	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Suprafata (Mii ha)	1,14	1,04	1,19	0,92	0,65	0,50	0.42
Productia totala (Mii to)	49,4	55,1	57,5	65,3	46,6	45,2	38.1

Sursa: MADR – date operative

ANEXA NR. 5 (A)

PRODUȚIA POMICOLĂ CA MEDIE PE TREI ANI (2004-2006) EXPRIMATĂ ÎN TONE

	Măr	Păr	Piersic	Cais	Cireș	Prun	Nectarine	Nuci	Căpșun
1 – NORD-EST	98199	5929	60	244	14985	12634	0	4420	582
BACAU	10415	622			1812	1296		1691	12
BOTOSANI	17418	442	14	74	566	2048		535	149
IASI	26359	1335	23	148	8386	4897		538	72
NEAMT	11842	715		4	557	674		513	19
SUCEAVA	27056	2737			481	957		527	198
VASLUI	5109	78	23	18	3183	2762		616	132
2 – SUD-EST	35923	856	5466	6865	5078	29745	108	2803	445
BRAILA	733	135	131	604	456	487	108	312	22
BUZAU	11322	447	113	81	426	17513		501	17
CONSTANTA	2650	167	5110	4707	1109	1876		252	52
GALATI	6324		112	672	1423	1043		813	36
TULCEA	1052	4		555	412	720		202	
VRANCEA	13842	103		246	1252	8106		723	318
3 – SUD- MUNTENIA	93174	9611	505	1868	2158	82160	114	3147	2938
ARGES	30427	4713		18	668	47161	9	556	771
CALARASI	116	12	24	313	26	238		145	246
DAMBOVITA	49097	3562	34	135	785	15480	30	310	13
GIURGIU	68		181	345	197	1642		322	1624
IALOMITA	17	9	19	583	163	228		171	83
PRAHOVA	12921	494	26	45	301	17274	75	1287	144
TELEORMAN	528	821	221	429	18	137		356	57
4 – SUD-VEST- OLTENIA	43214	1188	2929	2746	4746	66808	6	2837	2520
DOLJ	8247	54	1511	2259	775	10543		988	50
GORJ	4537	212		17	232	10490		935	610
MEHEDINTI	9481	340	70	168	3574	7997		244	7
OLT	2487	14	1344	180	74	13655		187	74
VALCEA	18462	568	4	122	91	24123	6	483	1779
5 – VEST	47937	1701	964	577	2651	48871	57	1435	140
ARAD	24512	972	219	296	706	6474		281	106
CARAS SEVERIN	13674	332	38	34	1488	31725	57	440	3
HUNEDOARA	2058	122	10	5	46	1964		459	7
TIMIS	7693	275	697	242	411	8708		255	24

6 – NORD-VEST	122656	5264	2143	875	5238	28104	314	2150	10826
BIHOR	14873	2439	2005	695	504	5145		461	404
BISTRITA-NASAUD	34064	1118			2305	4951		159	5
CLUJ	21848	548		4	1178	3197	6	290	37
MARAMURES	21854	645		14	339	2704		632	19
SATU MARE	19152	434	37	70	532	7104	308	330	10246
SALAJ	10865	80	101	92	380	5003		278	115
7 – CENTRU	94282	1575	7	74	1949	7700	12	1145	36
ALBA	9098	315	6	46	61	3158		217	5
BRASOV	7332	163			75	531		77	
COVASNA	3660	33			69	237		84	
HARGHITA	4569	206			299	462		84	10
MURES	55895	507		28	777	1840	12	497	14
SIBIU	13728	351	1		668	1472		186	7
8 – BUCURESTI – ILFOV	938	119	294	489	498	791	0	146	540
ILFOV	909	116	262	399	460	783		124	535
MUN.BUCURESTI	29	3	32	90	38	8		22	5
Total (tone)	536323	26243	12368	13738	37303	276813	611	18083	18027

Sursa:
MADR
– date

operative

ANEXA NR. 5 (B)

PRODUCȚIA LEGUMICOLĂ CA MEDIE PE TREI ANI (2004-2006) EXPRIMATĂ ÎN TONE

	Cauliflower	Cabbage	Spinach	Leek	Tomato	Cucumber	Yellow Melon	Water melon	Aubergine	Paprika	Carrot	Garlic	Onion	Peas	Green bean

1 - NORD-EST	2505	131301	114	523	48232	9965	7689	34078	13167	18312	31098	13620	53005	1707	12077
BACAU	316	22678	11	58	7553	368	84	1659	1531	4241	4425	888	7222	134	1320
BOTOSANI	342	22034	15	4	10114	3578	1205	4301	1751	3132	2939	4013	6243	166	2048
IASI	587	28340	24	226	15330	2403	3033	14215	4387	4349	10180	3967	18044	766	4619
NEAMT	262	9307	30	15	5661	1342	68	307	1719	1806	3748	2342	7417	133	1632
SUCEAVA	367	34637	12		3952	1721	30	1	1266	2583	8089	1109	10003	209	532
VASLUI	631	14305	22	220	5622	553	3269	13595	2513	2201	1717	1301	4076	299	1926
2 - SUD-EST	1958	93083	379	289	63744	11469	19241	342425	15596	18764	20053	5077	45449	2183	4727
BRAILA	116	3689	82	80	4980	230	5172	58954	2994	3548	4462	356	4685	547	877
BUZAU	371	8961	32	128	6607	513	2036	57134	834	1888	931	1137	8214	99	317
CONSTANTA	319	13303	92	43	8226	1061	4222	17474	2217	1354	5051	975	11146	825	659
GALATI	827	44105	2	28	31134	7901	4333	192362	5108	4438	5792	1493	9384	438	1671
TULCEA	266	14894	70	10	5732	1240	2637	13027	1956	1075	1831	414	4584	193	349
VRANCEA	59	8131	101		7065	524	841	3474	2487	6461	1986	702	7436	81	854
3 - SUD- MUNTENIA	1872	181951	1032	943	83596	10481	7603	117508	21323	23486	25944	8322	50704	4747	5611
ARGES	229	10833	40	32	10309	664	15	70	2556	1743	3455	1082	8297	215	1062
CALARASI	55	924	8		3473	281	712	13204	315	386	366	276	2022	341	357
DAMBOVITA	623	130050	84	693	14949	1392	163	3005	4648	6565	15613	1918	12521	297	1166
GIURGIU	571	13419	569	215	26544	3901	789	3570	3439	3777	1322	949	4070	2036	889
IALOMITA	89	4899	52		7181	200	1761	76921	5671	8163	1231	405	3997	336	958
PRAHOVA	134	14318	279		8393	3357	40	1960	1800	916	2578	1189	7058	391	841
TELEORMAN	171	7508		3	12747	686	4123	18778	2894	1936	1379	2503	12739	1131	338
4 - SUD- VEST- OLTENIA	2229	63597	198	385	59567	7284	6729	108319	15164	19811	13110	7853	33784	1830	5670
DOLJ	541	20165	85	173	11916	1112	2169	77769	2060	3597	4283	2269	7966	713	2405
GORJ	7	12429	24	71	6846	396	36	4	1990	1106	2082	1389	6253	196	1087
MEHEDINTI	124	10246	8	3	3103	531	2124	7571	1232	761	1787	906	3599	173	865
OLT	1098	14333	77	137	32788	3702	2326	22833	7556	11191	2373	2106	7649	617	790
VALCEA	459	6424	4	1	4914	1543	74	142	2326	3156	2585	1183	8317	131	523
5 - VEST	5209	66468	326	325	36515	5744	8945	24929	12836	11806	24546	6932	24055	3721	6367
ARAD	1899	13256	18		9220	1292	2361	10138	4025	4834	7784	1804	6526	1579	1964
CARAS- SEVERIN	76	6024	14		4714	1083	27	5	732	1056	3659	585	4088	257	724

HUNEDOARA	482	5681	97	5	2919	1159	2	1694	1040	5342	1052	3696	62	648		
TIMIS	2752	41507	197	320	19662	2210	6555	14786	6385	4876	7761	3491	9745	1823	3031	
6 - NORD-VEST	3941	74827	803	143	34634	6312	2638	15839	10978	7053	39749	4674	35441	2967	6410	
BIHOR	1637	10456	21	100	7506	901	2139	10515	2784	829	3973	774	3729	931	913	
BISTRITA-NASAUD	44	6229	7		2766	315		1108	753	4128	389	5472	810	729		
CLUJ	1240	34264	68	4	13315	2599	110	353	2336	1267	20311	1406	17916	772	3131	
MARAMURES	194	4184	40		778	585	2	8	393	364	2285	382	1679	18	226	
SATU MARE	675	14858	18	39	5921	1402	283	4753	2672	2550	4467	751	2661	336	1105	
SALAJ	151	4836	649		4348	510	104	210	1685	1290	4585	972	3984	100	306	
7 - CENTRU	1652	44428	202	12	15323	7424	283	391	6058	4178	26977	2278	23744	492	3149	
ALBA	284	7369	15	12	5102	828	1	1770	1210	7118	635	4829	15	836		
BRASOV	36	1192	72		3248	2986		119	141	2206	117	2115	73	176		
COVASNA	175	14475	4		354	131			100	2583	92	1561	47	211		
HARGHITA	25	2015	7		9	10			6	4	2476	35	1645	15	85	
MURES	791	13429	85		5798	1651	282	391	3321	2476	9096	644	9375	285	1211	
SIBIU	341	5948	19		812	1818			842	247	3498	755	4219	57	630	
8 - BUCURESTI - ILFOV	982	23421	268	83	22088	5374	217	3167	4933	2881	3894	2326	3857	1265	646	
ILFOV	948	23002	216	82	19706	3661	217	3135	4878	2812	3838	2314	3737	1255	629	
MUN.BUCURESTI	34	419	52	1	2382	1713		32	55	69	56	12	120	10	17	
Total	20348	679076	3322	2703	363699	64053	53345	646656	10005	5	106291	185371	51082	270039	18912	44657
EU27 2004-2006 (ton) Share Romania in EU	2459000	3790000			17585000	214800	236400	284100	81500		4940000	310000	549000	78200	11500	
	0.8	17.9			2.1	3.0	2.3	22.8	12.3		3.8	16.5	4.9	0.0	0.0	

Sursa: MADR – date operative

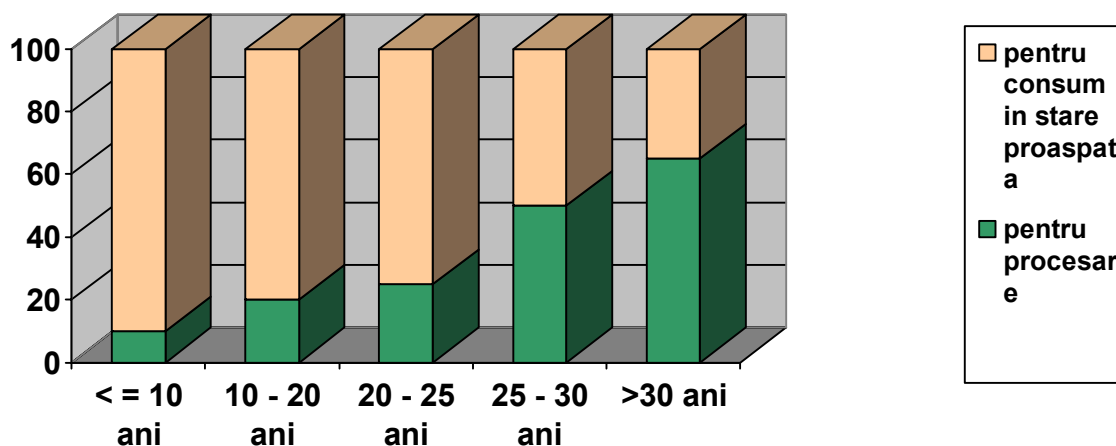
ANEXA NR. 6

SITUAȚIA PLANTAȚILOR POMICOLE

Anual, suprafața nou înființată cu diverse specii pomicole este de aproximativ 2000 ha în timp suprafața plantațiilor în declin este de cca. 30 de ori mai mare. Din cele prezentate, rezultă că în România ar fi nevoie de un proces important de restructurare a plantațiilor pomicole, cu atât mai mult cu cât în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală – măsura 121 „Modernizarea exploatațiilor agricole”, au fost selectate doar 6 proiecte pentru înființare de plantații pomicole, dintr-un total de 2067 proiecte depuse în sesiunile din martie, aprilie și mai, pentru întreaga măsură.

Competitivitatea unei ferme pomicole depinde în mare măsură de raportul dintre producția destinată consumului în stare proaspătă și cea destinată industriei de procesare.

STRUCTURA PLANTAȚILOR POMICOLE PE CATEGORII DE VARSTA

Dacă în cazul plantațiilor tinere și al celor ajunse la vârsta maturității acest raport se situează în favoarea producției destinate consumului în stare proaspătă – pentru plantații sub 10 ani, raportul este de 90%-10%, pentru grupa de vârstă 10-20 ani, raportul este de 80%-20%, iar pentru plantațiile între 25-30 ani raportul este de 75%-25% – pentru plantațiile aflate în declin, raportul se inversează în favoarea producției destinate procesării, cu minim 50% din total producție.

Ținând cont că această situație este necesară implementarea unei măsuri care să vizeze restructurarea plantațiilor pomicole și care să determine creșterea competitivității acestui sector.

ANEXA NR. 7**EVOLUȚIA PRODUCȚIEI DE CONSERVE DIN LEGUME ȘI FRUCTE – 2001-2007**

Nr crt.	Produsul	UM	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1.	Conserve de legume	Mii to	81,2	89,9	81,8	81,8	25,8	60,7	46.4
2.	Conserve de fructe	Mii to	43,5	43,1	19,5	19,5	74,8	75,4	6.4

Sursa: MADR – date operative

ANEXA NR. 8**CONSUMUL MEDIU ANUAL PE LOCUITOR (kg/cap loc)**

Nr. crt.	Produsul	U.M	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1.	Conserve din legume	kg	6,6	6,3	6,4	6,4	6,4	6,5	6,5
2.	Conserve din fructe	kg	1,9	2,0	0,9	0,9	1,8	1,9	1,9

Sursa: MADR – date operative

ANEXA NR. 9

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA PROGRAMELOR OPERAȚIONALE

MĂSURA	TIPURI DE ACȚIUNI	INDICATORI DE PRODUCȚIE (t/ha-pau)	DETERMINARE	OBIECTIVE OPERAȚIONALE	INDICATORI DE REZULTAT	DETERMINARE	OBIECTIVE SPECIFICE	INDICATORI DE IMPACT	DETERMINARE	OBIECTIVE GENERALE	
Acțiuni care au drept obiectiv planificarea producției	Achiziția de active imobilizate: pentru orice fel de producție: mașini și echipamente pentru administrarea pesticidelor și fertilizanților	Numărul de exploatați care participă la acțiuni			Volumul comercializate (în tone)	Valoarea comercializate (în tone)	Adaptarea producției la cererea pieței	Modificarea estimată a valorii producției comercializate	Valoarea comercializate de OP/AOP (în Euro)	Îmbunătățirea competitivității	
	pentru producția legumicoidă: echipamente de pregătire a solului și de înmănare a culturilor, echipamente pentru recoltat)	Numărul de acțiuni realizate			Valoarea valorii producției totale comercializate	Valoarea producției totale comercializate (EUR/kg)		Modificarea numărului total de producători de fructe și legume care sunt membri activi (1) ai OP/AOP respective (număr)	Valoarea comercializate de OP/AOP (în Euro)	Îmbunătățirea competitivității	
	pentru producția pomnică: echipamente de pregătire a solului și echipamente de tăiat și de presat										
	pentru producția biologică: motocultivare, echipamente pentru distrugerea țevică și buruienilor										
	construcția și amenajarea șerilor, a solarilor cu folie de plastic și echipamente tehnice conexe										
	irigare: investiții în sisteme proprii de irigare și fertigare										
	echipamente de avertizare agricolă										
	investiții în depozitare, condiționare, transport, recepție, echipamente pentru transformare primară	Valoarea totală a investițiilor (în euro)									
	Alte forme de achiziție de active imobilizate, inclusiv închirierea și leasing-ul										
	Alte acțiuni monitorizarea costurilor de producție investiții în sisteme informatice, actualizarea sau dezvoltarea soft-urilor legate de una sau mai multe acțiuni din cadrul programului operațional abonamente la serviciile de alertă meteo										
Acțiuni care vizează îmbunătățirea sau menținerea calității produselor	Achiziția de active imobilizate: sisteme de susținere și de tăiere	Numărul de exploatați care participă la acțiuni	Numărul de exploatați care participă la acțiuni		Modificarea volumului producției comercializate care îndeplinește cerințele unui „sistem de calitate” specific	Volumul comercializate (în tone)		Modificarea estimată a valorii producției comercializate	Valoarea comercializate de OP/AOP (în Euro)	Îmbunătățirea competitivității	
	renovare și construcție de celule frigorifice și achiziție de instalații și echipamente conexe										
	costurile materialului, sădilor pentru culturile perene și investiții în echipamente și utilaje accesorii procesului de plantare										
	informatarea infrastructurii de sortare, curățare, calibrare, triere colorimetrică sau fotometrică										
	definierea livrezilor și a arbuștilor și reconversia surselor										
	controlul calității										
	mijloace de luptă împotriva înghețului și a grindinei										
	Alte forme de achiziție de active imobilizate, inclusiv închirierea și leasing-ul	Numărul de acțiuni realizate	Numărul de acțiuni realizate	Numărul de acțiuni realizate		Modificarea valorii produselor comercializate (EUR/kg)	Valoarea producției totale comercializate (EUR/kg)	Promovarea valorii comerciale a produselor	Valoarea comercializate de OP/AOP (în Euro)	Îmbunătățirea competitivității	
	mijloace de îmbunătățire a polenizării în serie	Valoarea totală a investițiilor	Valoarea totală a investițiilor (în euro)								
	Alte acțiuni control intern privind respectarea dispozițiilor fitosanitare și a limitelor maxime admise de reziduuri de pesticide trasabilitatea produselor combaterea bolilor și dăunătorilor: deratizări și dezinsecții ale camerelor frigorifice și ale spațiilor de depozitare lupta împotriva poluării fonice și/sau olfactive certificare și menținerea certificatelor										
Activități de promovare și comunicare (altfel decât cele privind prevenirea și gestionarea situațiilor de criză)	Numărul de exploatați care participă la acțiuni	Promovarea produselor, în formă proaspătă sau procesată			Modificarea volumului producției comercializate care îndeplinește cerințele unui „sistem de calitate” specific	Volumul comercializate (în tone)	Cresterea numărului de forme asociative de comercializare	Modificarea estimată a valorii producției comercializate	Valoarea comercializate de OP/AOP (în Euro)	Îmbunătățirea competitivității	

<p>publicitate, promovarea mărcilor comerciale ale organizațiilor</p> <p>publicitate și promovare generică</p> <p>publicitate, promovarea mărcilor sub însemne de calitate</p> <p>Achiziționarea de active immobilizate</p> <p>costuri cu depozitarea pentru ordonarea și indicarea vânzătorilor</p> <p>informalizarea și gestionarea stocurilor</p> <p>înființarea sau îmbunătățirea unui departament comercial sau a unui birou de vânzări</p> <p>Alte forme de achiziționare de active immobilizate, inclusiv închiriere și leasing</p> <p>Alte acțiuni</p> <p>costuri administrative și juridice generate de fuziunile sau achizițiile organizațiilor de producători</p> <p>crearea de noi produse</p> <p>crearea unui site internet/intranet</p> <p>investițiile în acțiuni ale societăților, cu condiția ca investițiile să fie finanțate financiar care să contribuie direct la realizarea obiectivelor programului operațional</p> <p>politica de planificare a culturilor și calendare de producție</p>	<p>Numărul de acțiuni realizate</p> <p>Valoarea totală a investițiilor (în euro)</p> <p>Valoarea totală a investițiilor</p>	<p>Numărul de acțiuni realizate care participă la acțiuni</p> <p>Numărul de acțiuni realizate</p> <p>Valoarea totală a investițiilor (în euro)</p>	<p>Concentrarea aprovizionării și pasarea pe piața a produselor</p> <p>Creșterea valorii comerciale a produselor</p>	<p>Modificarea valorii produselor comercializate</p> <p>Modificarea volumului producției comercializate</p> <p>Numărul de persoane care au urmat în totalitate programul/activitatea de formare profesională</p>	<p>Valoarea producției comercializate (EUR/kg)</p> <p>Valoarea producției comercializate (EUR/kg)</p>	<p>Modificarea numărului total de producători de fructe și legume care sunt membri activi ai OP/AOP respective (număr)</p> <p>Modificarea suprafeței totale destinate producției de fructe și legume cultivate de către membrii OP/AOP respective</p>	<p>Valoarea producției comercializate de OP/AOP (în Euro)</p> <p>Modificarea estimată a valorii producției comercializate</p> <p>Dezvoltarea proceselor inovative și de cercetare aplicată în cadrul sectorului OP/AOP respective (număr)</p> <p>Modificarea suprafeței totale destinate producției de fructe și legume cultivate de către membrii OP/AOP respective</p> <p>Creșterea accesibilității legumelor în termeni de preț, calitate, percepție</p> <p>Promovarea sistemelor de calitate</p> <p>Formare profesională a fermierilor</p> <p>Creșterea volumului producției de fructe și legume, atât pentru piața produselor proaspete, cât și pentru piața produselor procesate</p> <p>Îmbunătățirea cunoștințelor privind tehnicile de producție</p>	<p>Valoarea producției comercializate de OP/AOP (în Euro)</p> <p>Suprafața cultivată de membrii OP/AOP (Ha)</p> <p>Suprafața cultivată de membrii OP/AOP (Ha)</p> <p>Suprafața cultivată de membrii OP/AOP (Ha)</p> <p>Suprafața cultivată de membrii OP/AOP (Ha)</p> <p>Valoarea producției comercializate de OP/AOP (în Euro)</p> <p>Valoarea producției comercializate de OP/AOP (în Euro)</p>	<p>Îmbunătățirea competitivității</p> <p>Îmbunătățirea gradului de atractivitate a calității de membru al organizațiilor de producători</p> <p>Îmbunătățirea gradului de atractivitate a calității de membru al organizațiilor de producători</p> <p>Îmbunătățirea competitivității</p> <p>Îmbunătățirea gradului de atractivitate a calității de membru al organizațiilor de producători</p>
<p>Actiuni care vizează îmbunătățirea comercializării</p>									
<p>Cercetarea și producția experimentală</p>									
<p>Actiuni de formare profesională (atele decât cele privind prevenirea și gestionarea situațiilor de criză) și/sau acțiuni care vizează promovarea accesului la servicii de consultanță</p>									

Măsuri de prevenire și gestionare a situațiilor de criză	Activități de promovare și comunicare	Numărul de acțiuni realizate	Numărul de acțiuni realizate	Prevenirea și gestionarea crizelor	Modificarea estimată a volumului comercializat pentru produsele care fac obiectul activităților promovate/comunicate	Volumul comercializat (în tone)	Promovarea sistemelor integrate de prevenire a efectelor climatice, precum și a efectelor atacului de boli sau dăunători	Modificarea numărului total de producători de fructe și legume care sunt membri activi ai OP/AOP respective (număr)	Modificarea suprafeței totale și legume cultivate de către membri OP/AOP respective	Îmbunătățirea competitivității
mesaje prin mijloace audio-vizuale, promovare prin rețelele mobile, etc.								Suprafața cultivată de membri OP/AOP (Ha)		
	Asigurarea recitei costurile primelor de asigurare plătite de producători pentru asigurarea împotriva pierderilor cauzate de fenomene meteorologice nefavorabile și/sau a pierderilor cauzate de bolile vegetale sau de pagubele cauzate de animale sau dăunători Sprijin pentru costurile administrative antrenate de înființarea fondurilor comune.	Numărul de acțiuni realizate	Numărul de acțiuni realizate	Prevenirea și gestionarea crizelor	Valoarea totală a riscului asigurat	Valoarea totală a riscului asigurat (în euro)	Stimularea asigurării recoltelor	Modificarea numărului total de producători de fructe și legume care sunt membri activi ai OP/AOP respective (număr)	Suprafața cultivată de membri OP/AOP (Ha)	Îmbunătățirea gradului de atractivitate a calității de membru al organizațiilor de producători
Acțiuni de protecție a mediului	Achiziționarea de active imobilizate Alte forme de achiziționarea de active imobilizate, inclusiv închiriere și leasing Producția ecologică Alte acțiuni	Numărul de acțiuni realizate	Numărul de acțiuni realizate	Agricultură biologică	Modificarea volumului producției comercializate	Valoarea producției comercializate (în tone)	Incurajarea producției ecologice de fructe și legume	Modificarea estimată a valorii producției comercializate	Valoarea producției comercializate de OP/AOP (în Euro)	Îmbunătățirea competitivității
					Modificarea valorii producției totale comercializate	Valoarea producției totale comercializate (EUR/kg)		Modificarea numărului total de producători de fructe și legume care sunt membri activi (1) ai OP/AOP respective (număr)	Suprafața cultivată de membri OP/AOP (Ha)	Îmbunătățirea gradului de atractivitate a calității de membru al organizațiilor de producători